

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 33-34

ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΝΑΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

Αριθ. πρωτ. Α14316 Έν Αθήναις τῆ 26 Ἰουλ. 1934

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Ε ν τ α ὁ θ α

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1650 ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου σχετικῶς μετὰ τὰς περιουσίας τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἡπείρου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα.

Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπὸ ψήφισιν περὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων Νομοσχεδίου «περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τῶν περιουσιῶν τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὑφισταμένων χριστιανικῶν Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων» δὲν δημιουργοῦν νέαν κατάστασιν καὶ δι' εἰς βάρος τῶν περιουσιῶν τῶν Ναῶν. Διότι τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρεται εἰς δύο κατηγορίας περιουσιῶν α) εἰς περιουσίας διεπομένες ὑπὸ διαθήκης ἢ δωρεᾶς δι' ἃς προβλέπεται, ὅτι ἐφορμίζονται αἱ διατάξεις τῆς διαθήκης ἢ τῆς δωρεᾶς, καὶ β) εἰς περιουσίας μὴ διεπομένες ὑπὸ διατάξεων διαθήκης ἢ δωρεᾶς, ἀνηκούσας δὲ εἰς Χριστιανικὴν Κοινότητα ὑφισταμένην ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἐὰν μεταξὺ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων διαλυθείσης τινὸς Κοινότητος ὑπῆρχον καὶ τοιαῦτα ἐξυπηρετοῦντα ἀποκλειστικῶς Ναὸν τινά, θὰ ἐξακολουθήσουν καὶ μετὰ τὸν ὑπὸ ψήφισιν Νόμον νὰ διατίθενται ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ. Ἐὰν ἡ περιουσία ἦτο συγκεχυμένη (Σχολικὴ Ἐφοριακὴ ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν κλπ.) θὰ διατίθεται ὑπὲρ τῶν αὐτῶν σκοπῶν, διοικουμένη ὑπὸ τῶν συνιστωμένων ὑπὸ τοῦ Νομοσχεδίου Ἰδρυμάτων.

Ἐὰν ὅμως ἔλαβεν ἥδη χώραν διαχωρισμὸς τῆς περιουσίας βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ ἢ ἐὰν ἐθεσπίσθη ἥδη εἰδικὸς κανονισμὸς ὁπωσδήποτε εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, οὐδαμῶς θ' ἀναμειγνύονται εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τὰ συνιστώμενα διὰ τοῦ Νομοσχεδίου Ἰδρύματα.

Ἐξαιρέσεις τῶν Ναῶν ἐν γένει ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Νομοσχεδίου δὲν δύναται νὰ νοηθῆ κατὰ τ' ἀνωτέρω, δι' ἃς περιπτώσεις ἢ περιουσία εἶναι κοινὴ ἐξυπηρετοῦσα ποικίλους σκοπούς· διότι προϋποθέτει διαχωρισμὸν ἐπὶ τῆ βάσει τῆς κειμένης Νομοθεσίας, ἀλλ' ἀφ' ἐνός· ὁ Νόμος 2503 δὲν ἰσχύει πλέον καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ προθεσμιαὶ ἐντός τῶν ὁρίων ἠδύνατο νὰ συνταχθοῦν οἱ εἰδικοί κανονισμοὶ παρῆλθον.

Κατὰ τὴν κατάρισιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπροϋτάνευσεν ἡ ἀρχὴ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑιάρξη χρονικὸν διάστημα νεκρὸν πρὸς διαχωρισμὸν τῶν περιουσιῶν κατ' ἀναλογίαν μετὰ τὸν γενόμενον ὑπὸ τοῦ Νόμου 2508, ὅπερ θ' ἀπέληγεν εἰς βάρος τῶν σκοπῶν, δοθέντος ὅτι θὰ ἐπεβραδύνετο κατ' ἀνάγκην ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ὁ διαχωρισμὸς τῶν περιουσιῶν. Ἐκρίθη ἀντιθέτως ἐπιβεβλημένον ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ Νόμου νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ ἄμεσος ἐναρξίς τῆς διαχειρίσεως τῶν περιουσιῶν ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποίους αὐταὶ ἐξυπηρετοῦν καὶ ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΗΜ. ΧΕΛΜΗΣ

ΤΟ ΜΟΝΑΧΙΚΟΝ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὑπεβλήθη εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται ἡ κατάργησις τῆς περὶ κοινοβιακοῦ βίου τῶν Μονῶν διατάξεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Μονῶν, τοῦ ἐκπονηθέντος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρθροῦ 23 τοῦ Νόμου 4684. Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὀρίζεται ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ κοινοβιακοῦ βίου ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν μοναχῶν, διότι ἡ ἀνευ συγκαταθέσεως αὐτῶν εἰσαγωγὴ τοῦ κοινοβιακοῦ βίου παραβιάζει τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτῶν καὶ προσκρούει εἰς τὸ Σύνταγμα. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐποίησατο πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀναγκαίας παραστάσεις, ὅθεν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ μὴ γίνῃ νόμος τοῦ Κράτους τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον, πολλῶ μᾶλλον ἔτι ὑπάρχει ἡδη ἢ ὑπ' ἀριθ. 510 τοῦ 1932 ἀπόφασις τῆς ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθ' ἣν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ «δὲν ἐθίγησαν περιουσιακὰ δικαιώματα τῶν μοναχῶν καὶ συνεπῶς δὲν προσκρούει εἰς τὸ ἀρθρον 19 τοῦ Συντάγματος». «Ἡ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κοινοβιακοῦ ἐν ταῖς Μοναῖς βίου κατάργησις τοῦ ἰδιορρυθμίου τοιοῦτου, μὴ ἀποτελοῦντος ἱερὰν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας δὲν προσκρούει εἰς τὸ 1 ἀρθρον τοῦ Συντάγματος». Ὅτι δὲ τοῦτο μὲν προσκρούει εἰς θεμελιώδεις κανονικὰς διατάξεις, ἢ δὲ Ἱεραρχία εἶχε πλήρες δικαίωμα ν' ἀποφασίσῃ ὡς ἀπε-

φάσειεν, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐξῆς ὀλίγων παρατηρήσεων.

Ἀφ' ἧς διὰ τῆς κανονικῆς νομοθεσίας τοῦ Μ. Βασιλείου ἐπεβλήθη τὸ κοινοβιακὸν πολίτευμα εἰς ἀρχουσαν μορφήν τοῦ μοναχικοῦ βίου, ἵνα οὗτος ἦ ἐμμάρτυρος, ἤρχισαν ἐκλείποντες οἱ παλαιοὶ ἐρημίται, οἱ κατὰ μόνους ἀσκούμενοι. Εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Μ. Βασιλείου προσέδωκε καὶ ἡ Βυζαντινὴ πολιτεία νόμου ἰσχύον (βλ. Τουστικιανοῦ Νεαράν 131,1) κατακυρώσασα οὕτω τὴν σάξιν τῆς Ἐκκλησίας (Καν. 6' τῆς ἐν Τρούλλῳ Γ' Οἰκουμενικῆς. Συναγμά P.H. 2.309) ἐπὶ τοσοῦτον δέ, ὥστε τὸ 535, ἔταν συνετελεῖτο ὑπὸ τοῦ Τουστικιανοῦ ἡ ἄλλοσχηρῆς ἐν πάσιν τοῖς Ἐκκλησιαστικῶς κατακλύσεσι τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς ἐν γένει κανονικῆς ζωῆς καὶ πράξεως τῆς Ἐκκλησίας ἐξεδόθη ἡ Νεαρά 5, ἣτις ἀποτελεῖ ἔκτοτε τὸν ἀσάλευτον νόμον ἐπὶ παντὸς μοναστηριακοῦ.

Κεφάλαιον Γ'. «Βουλόμεθα γὰρ μηδὲ ἐν μοναστήριον τῶν ἐπὶ τῆς ὑψηλοῦ καθεστῶς, εἴτε πλειόνων ἀνθρώπων ἔστιν εἴτε ἑλαττόνων, τοὺς ἐν αὐτῇ μοναχοὺς, κεχωρισμένους ἀπ' ἀλλήλων ἔχειν καὶ ἰδίαις οἰκίημασι χωρισμένους, ἀλλὰ κοινῇ μὲν αὐτοὺς ἐστιᾶσθαι θεσπίζομεν, καθεύδειν δὲ ἅπαντας ἐν κοινῇ, ἐκάστου μὲν ἐπὶ τινος ἰδιαζούσης χαμεύνης κειμένου, ἐν οἴκῳ δὲ ἐνὶ κατακλινομένους, ὥστε μάρτυρας τῆς ἀλλήλων γίνεσθαι κοσμιότητός τε καὶ σωφροσύνης καὶ μηδὲ τὸν ὕπνον αὐτῶν βλάβημον ἔχειν, ἀλλὰ μελετώντα τὴν εὐκοσμίαν διὰ τὴν τῶν ἐφομένων ἐπιτέμησιν».

Ἡ Νεαρά ποιεῖται ἐντεῦθεν τὴν διάκρισιν: «πλὴν εἰ μὴ τινες αὐτῶν, τὸν ἐν θεωρίᾳ τε καὶ τελειότητι διαζώντες βίον, ἰδιάζον ἔχοιεν οἰκημάτων, οὗς δὴ καλεῖν ἀναχωρητάς τε καὶ ἡσυχαστάς εἰώθασιν, ὡς τῆς κοινότητος ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξηρημένους, ἐπειγοί τε τοὺς ἄλλους. ὅσους εἰς πλῆθος ἡ ἄσκησις ἐστὶν ἐν τοῖς καλουμένοις Κοινοβίοις εἶναι βουλόμεθα. Οὕτως γὰρ ὁ ζῆλος αὐτοῖς εἰς ἀρετὴν ἐπιδώσει καὶ μάλιστα τοῖς νεάζουσιν, εἴγε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τάττοιεντο».

Ἡ ἐν τοῦ Κοινοβίου ἐξαιρέσεις ἐπετρέπη ὑπὸ τῆς πολιτείας μόνον εἰς τοὺς τελειωθέντας ἤδη διὰ τῆς Κοινοβιακῆς ζωῆς μοναχοὺς.

Μετὰ 4 μόλις ἔτη ἡ Νεαρά 5 συνεπληρώθη διὰ τῆς νεαρᾶς 133 (τοῦ 139), ὀριζούσης ἐν τῇ προοιμίῳ:

«Τοὺς εἰς πλῆθος ὄντας μοναχοὺς ἐν κοινῇ διατάσθαι κατὰ τὸ τῶν καλουμένων Κοινοβίων σχῆμα καὶ μήτε ἰδίαις ἔχειν οἰκίσεις μήτε περιουσίαν ἀθροῖζειν μήτε βίον ἀμάρτυρον ἔχειν, ἀλλὰ κοινῇ μὲν αὐτοὺς σιτεῖσθαι, καθεύδειν δὲ ἅπαντας ἐν κοινῷ».

Διὰ τοῦ 1 ἐν τοσοῦτῳ κεφαλαίῳ ἡ προσημειωθεῖσα ἐξαιρέσις περιωρίζεται: «μηδένα παντελῶς ἴδιον ἔχειν οἰκήσιν μηδὲ τὸ καλούμενον κελλίον, εἰ μὴ μόνος εἴη κατὰ τὸ μοναστήριον καὶ τὸν ἐν θεωρίᾳ τε καὶ ἡσυχίᾳ διαζῆ βίον».

Μέχρι τῶν χρόνων τῆς Ἀλώσεως, ἐπὶ χιλιετηρίδα καὶ πλέον, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔσχεν οὕτω Κοινοβιακὸν μόνον μοναχικὸν βίον. Ἀπὸ τῆς δουλείας ὅμως ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ κατακτητοῦ ἐστερρῶντο πολλαχοῦ τῆς περιουσίας τῶν τὰ μοναστήρια καὶ τότε μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι καὶ ἡ νομοθεσία ἐπιτρέπει καὶ τὴν κατὰ μόνους ἄσκησιν — καίτοι ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν τελειωθέντα πρότερον ἐν τῇ ἀσκήσει — εὐρέθησαν οἱ μοναχοὶ ἠναγκασμένοι νὰ τραπήσιν εἰς ἀναζήτησιν ἐργασίας ἀτομικῶς πρὸς τὸ ζῆν. Ἐντεῦθεν ἡ ἐξέλιξις πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ Κοινοβίου ἀντικανονικὴν καὶ παράνομον παρέκκλισιν, τὴν ἀποκληθεῖσαν σὺν τῷ χρόνῳ ἰδιορρυθμίαν, ἣτις ἔφυε ὡς ἐξαιρέσεις ἐμφανισθεῖσα καὶ ὡς ἐξαιρέσεις παρέμεινε, ἀποκρουσμένη πάντοτε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀντικανονικὴ ὑπόστασις ὀρισμένων Μονῶν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα εὐνόητον ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ καταλυθῇ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας. Ἦρχισεν ὅμως ἀμέσως ἡ πρὸς τοῦτο προσπάθεια, δεδομένης μάλιστα τῆς ἀναδιώσεως τῆς ἰσχύος τῶν Βυζαντινῶν νόμων καὶ τῆς δι' ὅλων τῶν ἰσχυσάντων ἔκτοτε Συναγμάτων ἀναγνωρίσεως τῶν Θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων ὡς συναγματικῶν διατάξεων.

Ἐπὶ τῇ βάσει οὕτω τῶν τε ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν νόμων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἰσχύϊ τοῦ λοιποῦ Συντάγματος ἡ Ἱεραρχία προβαίνει ἤδη εἰς τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κοινοβίου.

Προκειμένου περὶ τῆς τύχης τῆς περιουσίας τῶν μοναχῶν, ὅσοι τυχόν ἀπέκτησαν τοιαύτην ἐν τῇ καταργουμένῳ ἰδιορρυθμῷ συστήματι, παρατηροῦμεν:

Διὰ τῆς τριμεροῦς μοναχικῆς ὁμολογίας, τῆς ὁποίας ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν βάσις καὶ θεμέλιον ὑπῆρξεν ἡ ἀκημοσύνη (συμπληρωθεῖσα εἴτα διὰ τῆς παρθενίας καὶ τῆς ὑπακοῆς) ὁ μοναχὸς καθίσταται ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν. Ἐντεῦθεν ἐπιτάσσεται ἡ Νεαρά 133,1: «Μηδένα μέντοι παντελῶς ἴδιον ἔχειν, μηδὲν, ἀλλ' ἐν κοινῷ ζῆν», ἀφοῦ ἤδη διὰ τοῦ προοιμίου ἀπηγόρευσε τὸ «ἀθροῖζειν περιουσίαν».

Τόσον δὲ ἐδραία ὑπῆρξε τῆς νομοθεσίας ἡ ἐννοια περὶ τῆς περιουσιακῆς ἀνικανότητος τοῦ μοναχοῦ, ὥστε ὠρίζετο διὰ τῆς Νεαρᾶς 5, ὅ «Κάκεινο δὲ προσδιόρίζομεν, ὥστε τὸν εἰς μοναστήριον εἰσιέναι βουλόμενον, πρὶν εἰς τὸ μοναστήριον εἰσελθεῖν, ἀδειαν ἔχειν τοῖς ἑαυτοῦ χρῆσθαι καθ' ὃν βούλεται τρόπον».

Τὴν πολιτικὴν ταύτην νομοθεσίαν συνεπλήρου τὸν 9 αἰῶνα ἡ Ἐκκλησία διὰ τοῦ 6 Κανόνος τῆς Πρωτοδευτέρας (Σύντ. 2, 667) ἐρίσασα: (Καν. στ'): «Οἱ μοναχοὶ μηδὲν ἴδιον ἀφείλουσιν ἔχειν, πάντα δὲ τὰ αὐτῶν προσκυροῦσθαι τῷ μοναστηρίῳ. Φησὶ γὰρ ὁ μακάριος Λουκάς περὶ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ τὴν τῶν μοναχῶν πολιτείαν διατυπώντων, ὡς οὐδεὶς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. Διὸ τοῖς ἐθέλουσι μονάζειν ἀδεια δίδεται, περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς, διατίθεσθαι: πρότερον, καὶ οἷς ἂν βούλοιντο προσώποις, μὴ κεκλυμένοις δηλονότι παρὰ τοῦ νόμου, τὰ αὐτῶν παραπέμπεσθαι. Μετὰ γὰρ τοι τὸ μονάσαι, τῶν προσόντων αὐτοῖς ἁπάντων, τὸ μοναστήριον ἔχει τὴν κυριότητα, καὶ οὐδὲν περὶ τῶν οἰκειῶν φροντίζειν, ἢ διατίθεσθαι, τούτοις παρακεχώρηται. Εἰ δὲ τις φωραθείη κτήσιν τινα, ἧτις οὐκ ἀπεκληρώθη τῷ μοναστηρίῳ, ἰδιοποιούμενος, καὶ φιλοκτησίας πάθει δουλούμενος, ταύτην μὲν παρὰ τοῦ Ἡγουμένου, ἢ τοῦ Ἐπισκόπου ἀναλαμβάνεσθαι, καὶ πολλῶν παρουσίᾳ πιπρασκομένην πτωχοῖς καὶ ἀπόροις διανέμεσθαι. Τὸν δὲ γε τὴν τοιαύτην κτήσιν, κατὰ τὸν πάλαι Ἀνανίαν, ὑποσυλᾶν μελετήσαντα, τῷ προσήκοντι ἐπιτιμίῳ ἢ ἀγία σύνοδος ὤρισε σωφρονίζεσθαι. Δῆλον δέ, ὡς, ἅτινα περὶ μοναζόντων ἀνδρῶν ἢ ἀγία σύνοδος ἐκανόνισε, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ μοναζουσῶν γυναικῶν κρατεῖν ἐδικαίωσεν». Ὁ Κανὼν ἐτηρήθη παραδειγματικῶς, τὸσον παραδειγματικῶς, ὥστε ἔταν ἐπὶ Βαυαροκρατίας διελύθησαν ἀπειράριθμοι Μοναί, παρεδιάσθη δ' ἐν πολλοῖς ἡ κανονικὴ τάξις διὰ τοῦ Β. Δ. (ισχὺν νόμου σχόντος) τῆς 4116 Δεκεμβρίου 1834 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 3 ὠρίσθη:

«Ὅσοι τῶν μεταδαινόντων ἀπὸ τῶν διαλυθέντων εἰς τὰ διατηρούμενα μοναστήρια Μοναχῶν... ἀφείλουσιν Β' νὰ ἀφιερῶσιν δι' ἐγγράφου των τακτικῶν τὰ κτήματά των ταῦτα ἀναφαιρέτως εἰς τὸ μοναστήριον τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἐγκαταστάσεώς των, ἐπιφυλάσσοντες εἰς ἑαυτοὺς μόνον τὴν διὰ θεοῦ ἐπικαρπίαν». (Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως 21 Δεκεμβρίου/2 Ἰανουαρίου 1834). Τὸ γερμανικὸν μάλιστα κείμενον τοῦ νόμου, τὸ καὶ κυρίως πρωτότυπον, εἶναι ἐντονώτερον, διότι ἡ φράσις του: durch besondere Urkunde in rechtkräftiger Form dem Kloster verschreiben σημαίνει κυριολεκτικῶς «δι' ἰδιαιτέρας θεβαιωτικῆς πράξεως: ἐχούσης νομικῶς ἰσχυρὰν μορφήν».

Ἡ κανονικὴ δὲ αὕτη διάταξις ἐπανελήφθη διεξοδικωτέρᾳ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 12 τοῦ Β. Δ. περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν μοναστηρίων τῆς 28 Ἰουλίου 1858 (ἰσχὺν ὡσαύτως νόμου ἔχοντος).

Τὴν ἐν ταύτῃ δὲ ἀδιάσειστον ἐμμονὴν Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας πιστοποιεῖ περιτράνωσ καὶ ἡ σύγχρονος νομοθεσία. Διὰ τοῦ 18 ἀρθροῦ τοῦ μέχρις ἐσχάτων ἰσχύσαντος νόμου ΓΥΠΔ' «περὶ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ Διοικήσεως μοναστηρίων» «Πᾶσα ἡ περιουσία τῶν κειρομένων μοναχῶν περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν Μονήν». Διὰ δὲ τοῦ ἀρθροῦ 19 «Ὅτε διὰ διαθήκης οὔτε διὰ πράξεων ἐν ζωῇ δύναται ὁ μοναχὸς νὰ διαθέσῃ χαριστικῶς ὑπὲρ οὐδενὸς περιουσίαν κτηθεῖσαν ὅπως δήποτε καὶ ἀνήκουσαν αὐτῷ μετὰ τὴν κατάταξιν αὐτοῦ ἐν τῇ Μονῇ ... εἰς τὴν ὁποίαν περιέρχεται κληρονομικῶ δικαίῳ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ...». Τὸ 18 δὲ τοῦτο ἀρθρον διετηρήθη ῥητῶς ἐν ἰσχύϊ, ἰσχύει ἐπομένως σήμερον διὰ τοῦ ἀρθρ. 16 τοῦ ἰσχύοντος ὑπ' ἀριθ. 5141 νόμου τῆς 16ης Ἰουλίου 1931 περὶ ρευστοποιήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας. Κατὰ συνέπειαν οὐδ' ἡ ἐλαγίστη ὑπάρχει νομικὴ ἀμφιβολία ὅτι ἡ περιουσία τῶν μοναχῶν, ὅσοι ζῶσιν εἰς ἰδιορρυθμους μονάζ, τὰς μελλούσας νὰ μετασχηματισθῶσιν εἰς Κοινῶσια. ἀνήκει εἰς τὰς εἰς ἃς ἀνήκουσιν οὗτοι Μονάζ.

Τὸ ἀρθρον 19 τοῦ Συντάγματος εἰς οὐδεμίαν εὐρηται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπαφῆν ὅχι μόνον διότι ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους ἐγκύρως νὰ κτῶνται περιουσίαν καὶ νὰ ἔχωσιν ἰδιοκτησίαν κατὰ νόμον (οἱ μοναχοί, ὡς ἀνεπτυξάμενοι, στεροῦνται τῆς πρὸς δικαιοπραξίαν ἱκανότητος), ἀλλὰ καὶ διότι περιλαμβάνει τὴν ἐξαίρετην δι' *ειδικοῦ νόμου* προκειμένου περὶ στέρησεως διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν. Προβλέπει δὲ ὁμοίως περὶ πλειοτέρων *ειδικῶν νόμων* ἐν ἐδαφίοις 2 καὶ 3. Ἀλλὰ, παρὰ τοὺς ὑφισταμένους *ειδικούς* μοναστηριακοὺς νόμους, περὶ ὧν εἶπομεν ἤδη, ἡ ἀπαγόρευσις ἔχει καὶ *συνεγματικὴν* τὴν βάσιν αὐτῆς.

Τὸ α'. ἀρθρ τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ἐπιτάσσει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τηρεῖ «ἀπαρσαλεύτως τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις». Ἡ φράσις εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς ὅλα τὰ ἀπὸ τοῦ 1844 συντάγματα, ἡρμηνεύθη δὲ ἄριστα ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, κηρύξαντος «ἀστήρικτον τὴν γνώμην ὅτι οἱ ἱεροὶ κανόνες εἶναι κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν ἐκ τούτου ἀπορέουσιν ἐκκλ. ἡμῶν νομοθεσίαν διατάξεις θεμελιώδεις καὶ ἀμετάβλητοι μόνον εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ δόγματα, πᾶσα δὲ ἄλλη τῶν συνοδικῶν κανόνων διάταξις ἀσχετῶς πρὸς τὸ δόγμα ἰσχύει ὡς νόμος τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον διὰ νεωτέρου νόμου δὲν ἐτροποποιήθη». Συμπεράναντος δὲ ἐν τέλει «Ἐφ' ὅσον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπὶ τοῦ Ἐπτασινδόδου ἐρείδεται πολιτεύματος τοὺς κανόνας τούτους,

ὅς τὸ Σύνταγμα ὑπ' ἑφιν ἔχει ἐν ἄρθρῳ 2 (Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1864) οὐδεὶς δύναται νὰ τροποποιήσῃ, εἰ μὴ μόνον ἂν σπουδαία καὶ ἐπιβεβλημένη ὑπὸ τῶν συνθηκῶν τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας παραστῇ ἀνάγκη χάριν τῆς ὠφελείας αὐτῆς, αὐτὴ καὶ μόνη ἢ ἀρμοδία ἐξουσία, ἢτοι ἡ καθόλου Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία διὰ Συνόδου, οὐδαμῶς δὲ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία, ὡς πάντως ἀναρμοδία. Κατὰ ταῦτα, πᾶσα τροποποίησις κανόνος ἔντος *θεμελιώδους* νόμου τοῦ Κράτους εἶναι ἀντικανονικὴ καὶ *ἀντισυνταγματικὴ* κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. (Ἐπί ὑπ' ἀριθ. σελ. 25, 27 τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδοθέντος φυλλαδίου: «Ἐπί τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τῶν ἱεροψαλτῶν καὶ νεωκόρων» τῷ 1909).

Ἐπομένως τὸ 19 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος οὐδαμῶς μεταβάλλει τὴν κανονικὴν νομοθεσίαν. Ἐκ τῆς Συνταγματικῆς κανονικῆς ἐν τοσούτῳ ὕλης παρὰ τὸ οὐσιαστικὸν ζήτημα προβάλλει καὶ ζήτημα δικονομικῆς φύσεως. Ἐπί τούτου δὲ παρατηροῦμεν ἔτι ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἱερῶν κανόνων ἀποκλείεται οἰοσδήποτε διοικητικὸς ἔλεγχος, διότι θὰ ἦτο πέραν τοῦ θεμελιώδους χάριτος, τοῦ κηρύξαντος ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτοῦ γραμμῶν συνταγματικὰς διατάξεις ἀπάσας τὰς *κανονικὰς* ταιαύτας. Πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς ἐκπαλαι πεποιθήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐμνημονεύσαμεν τὴν ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης λειτουργοῦ, καὶ δὴ λειτουργοῦ τοῦ ἐξαιρετικοῦ νομικοῦ κύρους τοῦ Δημοσθένους Τζιθανοπούλου, ἐξενεχθεῖσαν ἐπίσημον πράγματι ἐρμηνείαν.

Ἄλλ' ἐπὶ πλέον: δυνάμει τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἰσχύοντος 5187 Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 23 Ἰουλίου 1931 «Διὰ πράξεων αὐτῆς κυρουμένων διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἢ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ρυθμίζει τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς καὶ διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τοὺς Ἐκκλ. κανόνας. Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ἐρμηνεύεται πληρέστερον ἐν τοῦ παλαιοῦ ΣΑ'. Καταστατικοῦ τοῦ 1852, ἔστις ἐν ἄρθροις Ζ' καὶ Η' διέκρινε σαφῶς τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς *ἐσωτερικὰ* καὶ *ἐξωτερικὰ*. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐσωτερικῶν κατατάσσονται: «Ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων ἐκάστης τάξεως τοῦ κλήρου». Ταῦτα δὲ τὰ ἐσωτερικὰ ἐνεργεῖ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς.

Εἶναι τὸ λεγόμενον «forum internum» ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῆς Ἐκκλησίας.

Συμφώνως πρὸς ταῦτα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐρρῦθμισε τὰ τῶν ἱερῶν Μονῶν κατὰ τοὺς

Ἐκκλησιαστικούς Κανόνας. Καὶ μόνον ἢ ἐκ τούτων πάντη ἀδύνατος παρέκκλισις θὰ ἀπετέλει ἴσως ἀντικείμενον ἐρεῦνης.

Η ΕΝ ΤΑΙΣ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ

[2]

Καὶ ὅτι μὲν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους καὶ μέχρι σήμερον ὑπῆρξαν οἱ κληρικοὶ ὡς ἴδια τάξις ἀποτελοῦσα τὴν διδασκουσαν, ἀγιάζουσαν καὶ κυβερνῶσαν Ἐκκλησίαν, περὶ τούτου δὲν εἶνε ἀνάγκη καὶ ἐλάχιστα νὰ ἐνδιατριψώμεν διὰ νὰ πείσωμεν, ἀφοῦ τοῦτο εἶνε γεγονός ἀναντίρρητον. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἰδιαίτερος καὶ ἐκ τῆς μετὰ τοὺς Ἀποστόλους πράξεως τῆς Ἐκκλησίας δέον ν' ἀποδειχθῇ, εἶνε 1) ἐὰν καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην διὰ νὰ καταταχθῇ τις εἰς τὸν κλῆρον, εἶνε πάντοτε ἀπαραίτητον νὰ χειροτονηθῇ, 2) ἐὰν τὴν χειροτονίαν τελεῖ ἐξάπαντος Ἐπίσκοπος, 3) ἐὰν ὁ χειροτονῶν Ἐπίσκοπος, κατὰ δογματικὴν ἀπαιτήσιν τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη ν' ἀνάγῃ τὴν χειροτονίαν τοῦ μέχρι τῶν Ἀποστόλων καὶ 4) ἐὰν διὰ νὰ καταταχθῇ τις εἰς τὸν κλῆρον κατ' οἰκονομίαν συνέβῃ ἐν τῇ πράξει τῆς Ἐκκλησίας νὰ παροραθῶσιν ἢ τε δι' Ἐπισκόπου χειροτονία καὶ ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ. Καὶ περὶ τοῦ ὅτι μὲν διὰ νὰ καταταχθῇ τις εἰς τὸν κλῆρον εἶνε ἀπαραίτητον νὰ χειροτονηθῇ, ἔχομεν σωρεῖαν ἱερῶν κανόνων, εἰς τοὺς ὁποίους διατυπῶνται ἡ ἀξίωσις αὕτη. Διὰ τῶν αὐτῶν δὲ ἱερῶν κανόνων ἀποδεικνύεται καὶ τὸ ὅτι ἡ χειροτονία τελεῖται ἐξάπαντος ὑπὸ Ἐπισκόπου. Οὕτω εἰς τὸν 1ον ἀποστολικὸν κανόνα ἀναγινώσκομεν: «Ἐπίσκοπος χειροτονείσθω ὑπὸ Ἐπισκόπων δύο ἢ τριῶν» εἰς δὲ τὸν 2ον ἀναγινώσκομεν: «Πρεσβύτερος ὑπὸ ἑνὸς Ἐπισκόπου χειροτονείσθω, καὶ Διάκονος καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοί».

Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τούτων ἐξάγεται, ὅτι διὰ νὰ εἶναι τις κληρικός, *καὶ νὰ χειροτονηθῇ ὀφείλει, καὶ τὴν χειροτονίαν μόνος ὁ Ἐπίσκοπος δέον νὰ τελεῖ, καὶ οὐδεὶς ἄλλος*. Ἐκ τοῦ 19ου κανόνος τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου ὡσαύτως πληροφοροῦμεθα, ὅτι τὸσον ἀπαραίτητος εἶνε ἡ χειροτονία καὶ ὅτι ὑπὸ Ἐπισκόπου πρέπει νὰ τελεῖται αὕτη, ὥστε τοὺς παυλιανίσαντας κληρικούς καὶ προσελθόντας εἶτα εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἢ ἁγία Σύνοδος διατάσσει ὄχι μόνον ν' ἀναχειροτονηθῶσιν ὑπὸ τοῦ τῆς καθολικῆς Ἐπισκόπου «εἰ ἄμειπτοι καὶ ἀνεπίληπτοι φανοῖεν», Φροντίζει, βλέπετε, ὁ κανὼν καὶ περὶ προσόντων τοῦ μέλλοντος νὰ χειροτονηθῇ. *ἐπὶ τῶν ὁποίων πάλιν ὁ Ἐπίσκοπος ἔχει τὸν λόγον*. Ὁ αὐτὸς κανὼν διατάσσει καὶ αὐτὴν τὴν χειροθεσίαν, ἢ ὁποία ἔξω τοῦ βήμιτος τελεῖται, μόνος ὁ Ἐπίσκοπος νὰ ἐνεργῇ. Ὅσοιαι λεπτομέρειαι! Καὶ ἐκ τοῦ 2ου δὲ κανόνος τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου πληροφοροῦμεθα ἔτι σαφέστερον, ὅτι αἱ τε χειροτονίαι τῶν Ἐπισκόπων, χωρὶς Ἐπισκόπων, Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων, ὡς καὶ αἱ χειροθεσίαι

τοῦ κατωτέρου κλήρου καὶ τῶν μεταξὺ τῶν κληρικῶν ὀφφικιούχων δέον νὰ γίνωνται καὶ αὐτὴς μόνον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου (προβλ. καὶ Ἀντίοχ. 9.ν καὶ Λαοδικ. 26ον).

Περὶ δὲ τοῦ ὅτι ὁ χειροτονῶν Ἐπίσκοπος εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη ν' ἀνάγῃ τὴν χειροτονίαν τοῦ μεχοτῶν Ἀποστόλων¹, καὶ περὶ τοῦ ὅτι εἰς τοῦτο οὐδεμίαν κατ' ἐξουσίαν ὑποχώρησις ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας· ἔλαβεν ποτε ἡ λαμβάνει χώραν, περὶ τοῦτου ἔχουσαν μαρτυροῦσαν σαφῶς τὴν προᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς αἰεὶ πρόκειται περὶ ἀναγνωρίσεως ἢ μὴ τοῦ κύρους τῶν ἐκ ξένης τινὸς Ἐκκλησίας προσερχομένων εἰς αὐτὴν κληρικῶν.

Καὶ ζητεῖ μὲν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, κατ' ἃ ὁ Μίλας ἐν τῷ Κανονικῷ του δικαίῳ ἐμπεριστατωμένως πραγματεύεται τὸ ζήτημα, νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν εἰς αὐτὴν προσερχομένων ξένων κληρικῶν, ἐὰν ἢ ἔξ ἢς προσέρχονται Ἐκκλησία ἀθετῇ τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, διδάσκουσα περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας καὶ πειθαρχίας· ὅπως ψευδῆ καὶ διστραμμένα διότι ὁ κληρὸς τῆς τοιαύτα διδασκούσης καὶ πιστευούσης χριστιανικῆς ὁμολογίας οὐδέποτε δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (Μίλας σελ. 401)· ἀλλὰ προσέχει ἰδιαιτέρος καὶ εἰς τὴν περὶ ἱεροσύνης τῆς ξένης ταύτης ὁμολογίας διδασκαλίαν, ἐὰν τοῦτέστιν αὐτῇ «θεωρῇ τὸν κληρὸν ὡς θεῖον καθίδρυμα καὶ διατάξιν τὴν δὲ ἱερατικὴν ἐξουσίαν ὡς ἐκ θεοῦ δικαίου πηγάζουσαν ἐξουσίαν, ἢ ἐὰν θεωρῇ τὸν κληρὸν ὡς πρὸς ἄπλοῦν τι ὑπόδηγμα προσωρισμένον, ὅπερ ἀποκτᾷ τις ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὑπόδηγμα, οὐσαν ἀναγκαίαν πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ ἐκκληρώσει ὀρισμένων τινῶν καθηκόντων τῆς χριστιανικῆς ταύτης ὁμολογίας. Ὅπως γίνεται δηλ. παρὰ τοῖς Προτεστάνταις. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, λέγει ὁ Μίλας, δὲν δύναται ἢ ἡμετέρα Ἐκκλησία ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν κληρὸν τοῦτον, ἐστέρημένον ὄντα τοῦ ἀληθοῦς χαρακτήρος θεοῦ καθιδρύματος καὶ διατάξεως» (Μίλας ἐνθ' ἄνωτ.). Ἰδιαιτάτα ἐπίσης, κατὰ τὸν Μίλας, προσέχει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὅταν προσέρχονται πρὸς αὐτὴν ξένοι κληρικοί, καὶ τὸ γεγονός ἐὰν ἢ ἔξ

1. Ὁ καθηγητὴς Χ. Ἀνδροῦτσος εἰς τὴν Δογματικὴν του (σελ. 281), γράφων περὶ τῆς ἀποστολικότητος τῆς Ἐκκλησίας, λέγει σὺν ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἐμφαίνεται δὲ ἡ ἀποστολικότης ἐνθεν μὲν ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς αὐτῆς· καὶ ἡ πρωτόγονος Ἐκκλησία πίστεως καὶ ἐν τῷ ταύτῃ τῆς διοικήσεως, ἐνθεν δὲ ἐν τῇ Ἀποστολικῇ λεγομένῃ διαδοχῇ, τῇ σειρά τῶν ἐπισκόπων, τῶν ὄντων διαδόχων τῶν Ἀποστόλων, ἐὰν κανονικῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθίστανται. Ἀμφότερα ταῦτα ἐσωτερικῶς συνάπτονται προϋποτιθέντα ἄλλα, ὡς δὲ ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία εἶναι ἡ βᾶσις τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς, οὕτω καὶ ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ ἀποτελεῖ τὸ ἐξωτερικὸν γνῶρισμα τοῦ ὅτι Ἐκκλησία τις εἶναι ἀληθῆς, καὶ συμφωνεῖ μετὰ τῆς πρωτόγονου Ἐκκλησίας ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἐν τῇ διοικήσει». Κατὰ ταῦτα, ἀπερίφραστα καὶ σαφῆ καὶ ἀποδεδειγμένα, οἱ μὴ θεώροντες ἀσζητήτῃ ἀπαραίτητον τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς ἱεροσύνης ἀποστολικὴν διαδοχὴν ἀρνοῦνται αὐτὴν τὴν ἀποστολικότητα τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ὅμως οἱ συντάξαντες τὸ ἱερόν Σύμβολον πατέρες τῆς Ἐκκλησίας θεωροῦσιν ὡς μίαν τῶν οὐσιωδῶστατων ἰδιοτήτων τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας.

ἢ προσέρχονται οὗτοι Ὁμολογία διατηρεῖ ἐν ταῖς χειροτονίαις τῆς ἀδιάλειπτον τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν· διότι «διακοπείσης, λέγει οὗτος, τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐν χριστιανικῇ τινι ὁμολογίᾳ καὶ εἰσαχθείσης ἐν αὐτῇ, κεχωρισμένη ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος, ἐτέρας ἰδίας ἱεραρχίας μὴ διατελούσης ἐν ἀδιάλειπτο συνεχείᾳ μετὰ τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς, ὡσαύτως καὶ ὁ κληρὸς τῆς τοιαύτης ὁμολογίας δὲν δύναται νὰ θεωρῆται κανονικὸς καὶ νόμιμος», καὶ δέον οἱ ἐκ ταύτης κληρικοί, προσερχόμενοι εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ κερτιμένοι τὰ πρὸς χειροτονίαν προσόντα, **νὰ χειροτονῶνται ἐκ νέου** (Μίλ. σελ. 401-3). Τὰ αὐτὰ εἰδόμεν ἄνωτῶρα, ὅτι καὶ ὁ Ἀνδροῦτσος φρονεῖ, προκειμένου περὶ τῶν ἐκ τῶν Διαμαρτυρομένων κληρικῶν, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν δι' Ἐπισκόπου χειροτονίαν καὶ τὴν ἀδιάλειπτον ἀποστολικὴν διαδοχὴν. Βασίζονται δὲ ὅτε Ἀνδροῦτσος καὶ ὁ Μίλας ταῦτα διδάσκοντες ἐπ' αὐτῆς, ὡς εἴπομεν, τῆς πράξεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Οὕτω, ἐνῶ εἰς τὸν 68ον ἀποστολ. κανόνα ἀπαγορεύεται ἐπιποινῇ κηταίρεσεως καὶ τοῦ χειροτονούντος καὶ τοῦ χειροτονουμένου ἢ ἀναχειροτόνησις κληρικοῦ, ἐν τοῦτοις κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα ἢ ἀναχειροτόνησις τῶν ἐκ τῶν αἰρετικῶν εἰς τὴν Ὁρθόδοξίαν προσερχομένων κληρικῶν ἐπιβάλλεται, διότι λέγει ὁ κανὼν «τοὺς παρὰ τῶν τοιούτων (τῶν αἰρετικῶν δηλ.) βαπτισθέντας ἢ χειροτονηθέντας οὐτε πιστοὺς οὐτε κληρικοὺς εἶναι δυνατόν». Οἱ παρὰ τῶν αἰρετικῶν δηλ. χειροτονούμενοι, ἐπειδὴ λόγῳ τῆς ἀπὸ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀποσχίσεως τῶν διακοπῆ παρ' αὐτοῖς ἢ ἀποστολικῆς διαδοχῆς, δὲν εἶνε ἀκριβῶς εἰπεῖν χειροτονούμενοι, δι' αὐτὸ δὲ πρέπει ν' ἀναχειροτονοῦνται. Ὅτι δὲ ἡ λόγῳ τῆς ἀποσχίσεως τῶν διακοπῆ παρὰ τοῖς αἰρετικοῖς τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς εἶνε ὁ μόνος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπεβάλλετο ἡ ἀναχειροτόνησις, φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ 1ου κανόνος τοῦ Μ. Βασιλείου λέγοντος μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Οἱ δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἀποστάντες οὐκέτι ἔσχον τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἑαυτούς· ἐπέλιπε γὰρ ἡ μετάδοσις τῷ διακοπῆ τὴν ἀκολουθίαν. Οἱ μὲν γὰρ πρῶτοι ἀναχωρήσαντες, παρὰ τῶν πατέρων ἔσχον τὰς χειροτονίας· καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν αὐτῶν εἶχον τὸ χάρισμα τὸ πνευματικόν. Οἱ δὲ ἀπορραγέντες, λαϊκοὶ γενόμενοι, οὐτε τοῦ βαπτίζειν, οὐτε τοῦ χειροτονεῖν εἶχον ἐξουσίαν, οὐτε ἠδύναντο χάριν Πνεύματος ἐτέροις παρέχειν, ἢς αὐτοὶ ἐκπεπτώκασι¹. Ἐξυπακούεται, ὅτι αἰρετικοὶ κληρικοί καὶ εἰς τὸν 68ον ἀποστολικὸν κανόνα καὶ εἰς τὸν 1ον τοῦ Μ. Βασιλείου, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπεβάλλετο, προσερχομένους εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, νὰ ἀναχειροτονηθῶσιν ἀπαραίτητως, εἶνε ἐκεῖνοι οἵτινες προήρχοντο ἀπὸ ἐτεροδόξου ὁμολογίας, αἵτινες προδήλως ἀπέκλιναν ἀπὸ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, οἱοὶ ἦσαν οἱ Μοντανισταί, Παν-

1. Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἀνήκουσι, φαίνεται, τῷ Μ. Βασιλείῳ αὐτῷ, ὡς παραδέχονται τὸ πρῶτον ἔκπαλοι οἱ πλείστοι ὀρθόδοξοι θεολόγοι, ἀλλ' εἰς τοὺς περὶ τὸν Κυπριανὸν τὸν Καρχηδόνας. Προσεκτικῆ ἀνάγνωσις τοῦ ὅλου κανόνος δεικνύει τὴν διαφορὰν τῆς γνώμης τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τῆς τῶν περὶ τὸν Κυπριανόν.

λικιανοί, Ἀρμενιοί, Μακεδονιανοί καὶ ἄλλοι οὐσίας φύσεως αἰρετικοί (ὄρα καὶ κανόνα 19ον τῆς Α' Οἰκουμ. Συν. καὶ 8ον τῆς Λαοδικείας καὶ ἰδίᾳ τὸν 7ον τῆς Β' Οἰκουμ.), ἐνῶ ἄλλοι κληρικοί προσερχόμενοι ἐξ αἰρετικῶν αὐθις ὁμ. λογίων, ἐν αἷς ὅμως αἱ θεμελιώδεις ἀλήθειαι τῆς καθολικῆς πίστεως ἔμειναν ἀλώβητοι, ἐγίνοντο δεκτοί, ἀναγνωριζόμενοι κατ' οἰκονομίαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ κύρους τῶν ἐν τῇ ἐτεροδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῶν τελεσθεισῶν χειροτονιῶν τῶν (ὄρα καν. 8ον τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου καὶ 61ον τῆς Κερθαι. καὶ 1ον τοῦ Μ. Βασιλ. καὶ πρακτ. τῆς Γ' Οἰκουμ. Συν. περὶ Μασσαλιανῶν).

Καὶ ὅταν αἰρετικοὶ κληρικοὶ ἀνήκοντες μὲν εἰς οἴρεσιν ἀποκλίνουσιν ἀπὸ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ χειροτονηθέντες παρ' Ἐπισκόπου ἀνάγοντος τὴν χειροτονίαν τοῦ μέχρι τῶν ἀποστόλων, προσερχόμενοι εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος νὰ προσληφθῶσιν ἄνευ χειροτονίας, καί, ὡς εἶδομεν, ἀναχειροτονοῦνται, πόσω μᾶλλον ἡμεῖς σήμερον δὲν θὰ ἐπεβάλλετο ν' ἀναχειροτονήσωμεν, ἢ μᾶλλον διὰ πρώτην φοράν νὰ χειροτονήσωμεν, τοὺς ἐκ τῶν Προτεσταντῶν προσερχομένους εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν κληρικούς; Διότι οἱ Προτεστίνται ὄχι μόνον ἀνήκουσιν εἰς αἴρεσιν ἀποκλίνουσαν σοβαρῶς ἀπὸ τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐπὶ πλέον, καὶ ἀντίθετον πρὸς τοὺς αἰρετικούς τοῦ Μ. Βασιλείου, οὔτε ἔλαβον καὶ χειροτονίαν, καὶ δὴ παρ' Ἐπισκόπου, ἔχοντος καὶ τοῦτου κατ' αὐτῶν τῶν Ἀποστόλων κατ' ἀδιάλειπτον διαδοχὴν τὴν χειροτονίαν του. Δηλ. εἶνε περισσότερον τῶν αἰρετικῶν ἀχειροτόνητοι, καὶ ἄρα μὴ κληρικοί, ἤτοι **τελείως λαϊκοί**.

Ἄλλ' ὁ καθηγητὴς Δυοβουნიώτης φρονεῖ, ὡς εἶδομεν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δύναται **κατ' οἰκονομίαν** ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια καθόλου ὄχι μόνον τῶν σχισματικῶν ἢ αἰρετικῶν, παρ' οἷς ταῦτα δὲν τελῶνται κανονικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων **παρ' οἷς διεκόπη ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ** (Κ Δυοβουνιώτου «Τὰ μυστήρια» σελ 165). Ἐκφέρει δὲ τὴν γνώμην αὐτὴν χωρὶς ἄν, ὡς ἀξιοὶ παρὰ τῶν ἄλλων νὰ πράττωσι, νὰ δικαιολογήσῃ αὐτὴν **οὔτε ἐκ τοῦ πνεύματος οὔτε ἐκ τῆς πράξεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας**. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἐνῶ ὀλίγον προηγουμένως λέγει τὰ ἐξῆς ὁρθότατα μὲν, ἀλλὰ τελείως ἀντίθετα πρὸς τὴν περαιτέρω γνώμην του περὶ κατ' οἰκονομίαν ἀναγνωρίσεως τῆς χειροτονίας ἐκείνων, παρ' οἷς δὲν ὑφίσταται ἀδιάλειπτος ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ: «ἐν τῇ ἐξιστορικῇ **τῆς οἰκονομίας** ταύτης ἐλάμβανεν ἡ Ἐκκλησία ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὴν καθόλου αἴσιν τῶν προσερχομένων σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν, καὶ μάλιστα τὴν περὶ μυστηρίων καὶ δὴ τῆς ἱερωσύνης καὶ τοῦ βαπτίσματος, ὡς καὶ τὴν κανονικότητα τῆς τελέσεως τούτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδιάλειπτον τῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς. Ἐντεῦθεν δ' ἐξηγεῖται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐθεώρει συνηθέστατα ἄκυρον τὴν ἱερωσύνην καὶ τὰ μυστήρια καθόλου ἐκείνων τῶν σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν, **παρ' οἷς ἐξέλιπεν ἡ διεκόπη**

ἡ ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς ἐπισκοπικὴ διαδοχὴ ἢ διεστράφη ἢ πίστις καθόλου καὶ μάλιστα ἡ περὶ τῶν μυστηρίων ὡς καὶ ἡ κανονικότης τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, ἐνῶ ἐδέχετο τὴν ἱερωσύνην τῶν σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν. **παρ' οἷς δὲν διεκόπη ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ** καὶ δὲν διεστράφη ἢ περὶ τὰ μυστήρια μάλιστα πίστις καὶ ἡ κανονικότης τῆς αὐτῆς ἐκτελέσεως». (Αὐτόθι σελ 163, 164). Ἐνῶ λοιπόν, ὡς ἐλέχθη, ὀλίγον πρὶν ἢ ἐκφέρει ὁ Δυοβουνιώτης τὴν περίφημον γνώμην του περὶ τοῦ μὴ ἀπαραιτήτου πάντοτε τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐν ταῖς κατ' οἰκονομίαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀναγνωριζόμεναις χειροτονίαις τῶν σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν διετύπου τόσον ὁρθῶς ἀλλὰ καὶ κατηγορηματικώτατα τὴν ἐπὶ τούτου γνώμην τῆς Ἐκκλησίας, αἴφνης **χωρὶς καμμίαν περαιτέρω οὐσιώδη δικαιολογίαν**, ὡς ἐν συμπεράσματι δὲ (πόθεν ἐξήχθη τὸ συμπέρασμα;), ἐπιφέρει εὐθὺς ἀμέσως ὅπως τὰ ἀντίθετα ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ τῆς περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης μελέτης του. Καὶ προσπαθεῖ μὲν περαιτέρω νὰ δικαιολογήσῃ τὴν νεωτέραν καὶ ἀπροσδόκητον γνώμην του, παρουσιάζων τὴν «ἀστάθειαν» δῆθεν, ἢ ὁποῖα παρατηρεῖται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ ταύτης ἀναγνώρισιν ἢ ἀπόρριψιν τῆς ἱερωσύνης καὶ τῶν μυστηρίων καθόλου τῶν σχισματικῶν καὶ αἰρετικῶν, ἀλλ' **οὐδὲ ἐν παραδείγμα παρουσιάζει ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ἀποδεικνύον ἀστάθειαν τοιαύτην τῆς Ἐκκλησίας**, καθ' ἣν αὐτὴ ἀνεγνώρισέ ποτε ὑπάρχουσαν ἱερωσύνην παρὰ πιστοῖς, οἵτινες δὲν ἐχειροτονήθησαν παρ' Ἐπισκόπου τὴν χειροτονίαν του ἀνάγοντος κατ' ἀδιάλειπτον διαδοχὴν μέχρι τῶν Ἀποστόλων. Μόνον βαπτίσεως παραδείγματα παρουσιάζει, εἰς τὰ ὁποῖα δι' ὅλων διαφόρους λόγους καὶ πλέον ἢ δεικνυομένως ἡ Ἐκκλησία πάντοτε ἐπέδειξε μεγάλην ὁμολογουμένως οἰκονομίαν, φθιάσασα μέχρι τοῦ σημείου καὶ πρὸς ἐαυτὴν πολλάκις νὰ φαίνεται ὅτι ἀντιφάσκει. Ἀλλὰ πρόκειται ἐνταῦθα ὁ λόγος περὶ οἰκονομίας καὶ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκτάσεώς της ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ βαπτίσματος, ἢ περὶ τοιαύτης ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς ἱερωσύνης;

Ὁμολογουμένως δέ, ἐὰν θελήσωμεν μετὰ προσοχῆς νὰ μελετήσωμεν τὸ περὶ οἰκονομίας ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας κεφάλαιον, θὰ ἴδωμεν ὅτι ταύτην ἐχρησιμοποίησεν ἡ Ἐκκλησία θαυμάσιως μὲν καὶ εἰς ἄλλαις περιπτώσεσι καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος, ἀναγνωρίσασα πολλάκις τοιοῦτο καὶ ἐκεῖ, ὅπου δὲν ἔλαβε χώραν, ἔστω καὶ οἰουδήποτε κανονικοῦ τύπου βάπτισμα, ἀλλ' ὅτι ὑπέρβεν ἐξ ἄλλου ἡ Ἐκκλησία πολὺ ἐπιφυλακτικῆς εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης, παραδεχθεῖσα κατ' οἰκονομίαν ὡς ἔγκυρον τὴν χειροτονίαν καὶ εἰς σχισματικούς μὲν ἢ καὶ αἰρετικούς πλείστον ὅσων δογματικῶν ἀποχωρήσεων, ἀλλὰ μόνον εἰς τοιοῦτους ἐξ αὐτῶν παρ' οἷς πάντως καὶ ἡ πίστις εἰς τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐπανειλημμένως ἐτονίσθη ἀνωτέρω, ἔμεινεν ἀλώβητος, καὶ ἡ χειροτονία ἐν τῇ οὐσίᾳ της τελεῖται κανονικῶς, καὶ ἰδίᾳ ὅταν τελῆται αὕτη παρ' Ἐπισκόπου ἀπαραιτήτως ἀνάγοντος τὴν χειροτονίαν

του μέχρι των Ἀποστόλων. Αὐτὸ ἄλλως τε τὸ περιεχόμενον τῆς λέξεως «οἰκονομία», ὡς ἐξηγήθη σαφῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐφαρμοσάντων αὐτὴν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, δεικνύει καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν τῇ ζωῇ τῆς Ἐκκλησίας.

(Ἐπεταί τὸ τέλος)

† Ο ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Εὐσεβῆ καὶ ἀγυμνητὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα.

Ἡ ἀπειρος τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία καὶ Πρόνοια, φιλοστόργως μεριμνῶσα ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τῶν κατὰ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κεφαλληνίας εὐσεβῶν Χριστιανῶν, φρονόμησεν ἵνα ἡ μετριότης μου ἀποσταλῇ ὡς Πνευματικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Μητροπόλεως ταύτης. Ψήφοις δὲ κανονικαῖς συμπάσης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκλεγείς καὶ ἀποφάσει τῆς Ἱεράς ἡμῶν Συνόδου προχειρισθείς εἰς Ἐπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην Κεφαλληνίας, ἔρχομαι σήμερον πρὸς ὑμᾶς, τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Νήσου ταύτης, ἐπινεύσει καὶ τῆς εὐσεβοῦς Πολιτείας.

Καὶ ἰδοὺ νῦν ἐγὼ ἐν μέσῳ ὑμῶν, ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ τέκνα, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ἵνα, ὡς ἐργάτης τοῦ Κυρίου, ἐργασθῶ ἐν τῷ καλῷ τούτῳ ἀμπελῶν τοῦ Κυρίου. (Ματθ. κ', 1) Ἰδοὺ λοιπὸν ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά, ἃ μετ' ἔδωκέν ὁ Θεός (Ἐβρ. β', 13).

α

Ἄλλὰ ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς μου; Ποῖον τὸ ἔργον, ὅπερ μοὶ ἀνετέθη νὰ ἐκτελέσω; Καὶ ποῖον ἄλλο, εἰμὴ τὸ ἔργον, ὅπερ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Κυρίου καὶ ποῖον ἄλλο, εἰμὴ τὸ ἔργον, πρὸς τὸ ὅποσον οἱ Θεοὶ Ἀπόστολοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Ἰδρυτοῦ καὶ θεμελιωτοῦ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀπεστάλησαν καὶ ποῖον ἄλλο, εἰμὴ τὸ ἔργον, ὅπερ ὁ Πατὴρ ὁ Οὐράνιος ἔδωκε τῷ ἀνθρώπῳ Μονογενεῖ Αὐτοῦ Υἱῷ;

Ναί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα.

Ναί, τοῦτο καὶ ἐμοὶ τὸ ἔργον, ἡ ψυχικὴ σωτηρία πάντων ὑμῶν τῶν κατὰ τὴν Θεοφροῦρητον ταύτην Μητρόπολιν Χριστιανῶν.

Διότι ἀναντιρρήτως τὴν ψυχικὴν ἡμῶν σωτηρίαν ἡ τοῦ Κυρίου Ἐκκλησία ἐπιδιώκει. Τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν. Διὰ τὴν ψυχικὴν ἡμῶν σωτηρίαν κατέβηκεν εἰς τὸν Κόσμον καὶ ἔπαθεν ὡς ἄνθρωπος ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. «Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλὸς» (Ματθ. ιη', 11).

Ναί, τοῦτο καὶ ἐμοὶ τὸ ἔργον καὶ αὐτὴ μου ἡ ἀποστολή. Δι' ὑμᾶς ἦλθον καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ὑμῶν πάντων ἦλθον νὰ καταβάλω πάσας μου τὰς δυνάμεις καὶ ὡς Ποιμὴν καλὸς θύσω, εἴ γε δεήσοι, καὶ τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ ὑμῶν (πρβλ. Ἰω. ι', 11).

β

Πόσον δὲ εὐχάριστον καὶ ὠραῖον παρίσταται εἰς τὰ ὄμματα μου τὸ ἔργον τοῦτο. Χρηστός ὄντως ὁ

ζυγὸς οὗτος τοῦ Κυρίου μου, καὶ εὐχολοῦν μοὶ φαίνεται τὸ ἀνατεθὲν μοι ἔργον. Ὅχι θεθαίως, διότι συγκρίνω τοῦτο πρὸς τὰς μικρὰς καὶ ἀθνεῖς μου δυνάμεις, ἀλλὰ διότι ἄλλοι κεκοπιάσασθαι διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς ὑμῶν καὶ ἐγὼ ἤδη εἰσέρχομαι εἰς τὸν κόπον, ὃν ἐκεῖνοι κατέβαλον (Ἰωάν. δ', 38).

Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν καὶ Ἱεράρχαι σεβάσμιοι προεργάσθησαν φιλοπόνως ἐν τῷ ἀμπελῶνι τούτῳ καὶ ἐγὼ ἔχω ἐνώπιόν μου τοὺς καρποὺς τῶν κόπων ἐκείνων.

Ὁ μακάριος καὶ θεορρήμων Παῦλος ἀπ' Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου ἀπέστειλε τὰ πρῶτα τοῦ Χριστιανισμοῦ σπέρματα ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἀνδρέας ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ Πατρῶν καὶ οὗτος εὐαγγελίζεται. Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος ἐκ Κερκύρας πέμπουσι τὰ ἱεροστολικά αὐτῶν διδάγματα. Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἐγγύτερον, ἀπὸ τῆς Νήσου τοῦ Ὀδυσσεως, εὐαγγελίζεται τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου.

Καὶ ἔκτοτε διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων καὶ Σεβάσμιοι Ἱεράρχαι διὰ μέσου τῶν αἰῶνων μεχθοῦσι διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν τῶν ἐν τῇ εὐτυχῇ ταύτῃ Νήσῳ Χριστιανῶν. Καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἄλλοι Ἱεράρχαι μεγάλοι καὶ ἐπιφανεῖς, οἱ ὁ Δοβέρδος καὶ ὁ Χοῦδας, ὁ θερμουργὸς Γερμανὸς Καλλιγᾶς καὶ ὁ ζηλωτὴς Γεράσιμος Δώριζας, μετὰ τοῦ τελευταίου καὶ ἀειμνήστου Δαμασκηνοῦ, ἐργάζονται συντόνως εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦτον τοῦ Κυρίου, ἐκβάλλοντες τὰ ζιζάνια τῆς ἁμαρτίας ἵνα αὐξηθῇ ὁ σίτος τῆς εὐσεβείας, ὁ παράγων τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς. (Μαθ. ιγ', 30). Ἄλλ' ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους κοπιάσας—καὶ τί λέγω κοπιάσας ἀπλῶς;—ὁ ἀπὸ τεσσάρων ἐλοκλήρων αἰῶνων συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως καὶ κυριολεκτικῶς νυχθημερόν ἐργαζόμενος διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν χριστιανῶν Κεφαλληνίας εἶνε ἀναμφιλέκτως ὁ Μέγας προστάτης τῆς νήσου ἡμῶν, ὁ ἅγιος ὄντως Γεράσιμος. Ὁ Θεοφόρος ἀληθῶς ἅγιος Γεράσιμος, ἐκ Πελοποννήσου ὀρμηθεὶς καὶ ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῶν ψυχικῶν ἀρετῶν ἀσκηθεὶς εἰς τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἰς τὸ Ἁγ. Ὅρος καὶ τὴν Ἀντιόχειαν, εἰς τὴν Λιδύην καὶ τὸ Σινὰ καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλήμ, μετὰ τὸ Σπήλαιον τῆς Ζακύνθου, ἐγκατέστησε τὸ τῶν ψυχῶν ἐργαστήριον αὐτοῦ εἰς τὴν εὐκλεᾶ καὶ ἐνδοξὸν Ἱ. Μονὴν τῶν Ὀμαλῶν, ἐν τῇ εὐλογημένῃ ταύτῃ Νήσῳ. Τετρακόσια σχεδὸν ἔκτοτε παρήλθον ἔτη καὶ ὁ ἅγιος Γεράσιμος πρῶτον μὲν διὰ τοῦ ἐμφύγου σώματος αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ διὰ τοῦ, θεῖα χάριτι, ὡς πολιτίμου κειμηλίου διατηρουμένου, ἀγίου αὐτοῦ Λειψάνου, διδάσκει, κηρύττει, θαυματουργεῖ, εὐλογεῖ, ἀγιάζει πάντας, καὶ διὰ τοῦ ἀφώνου σώματος αὐτοῦ βροντοφωνεῖ πάντοτε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Διὰ τοῦτο σήμερον ἐν τῇ χριστιανικωτάτῃ καὶ εὐσεβεῖ Κεφαλληνίᾳ δὲν ὑπάρχει τὸ τῆς παλαιᾶς ἀσεβείας καὶ πλάνης σκότος. Λάμπει μόνον πανταχοῦ, ἀπὸ τῆς ὠραίας ταύτης πρωτευούσης μέχρι τοῦ τελευταίου συνοικισμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ μεγάρου τοῦ πλουσίου μέχρι τῆς καλύβης τοῦ πτωχοῦ, λάμπει πανταχοῦ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου.

Πανταχού επικρατεί ἡ ἀληθῆς χριστιανικὴ πίστις καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς γῆσου ταύτης εἶναι πιστὰ καὶ εὐσεβῆ τέκνα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τί λοιπὸν υπολείπεται νὰ ἐπιτελέσωσιν ἐνταῦθα αἱ ἀσθενεῖς μου δυνάμεις; Ἀπλῶς μόνον ὑπὸ τῆς εὐλογίας τοῦ προστάτου ἡμῶν Ἁγίου Γερασίμου, τοῦ Κυριάρχου καὶ Οἰκοδεσπότης τῆς Κεφαλληνίας, νὰ συνεργήσω, ὡς ἐλάχιστος τοῦ Κυρίου ἐργάτης, εἰς τὸ συντελούμενον ἔργον τῆς σωτηρίας ὑμῶν.

Καὶ ἀληθῶς· Οἱ μὲν καλοὶ καὶ εὐσεβεῖς ἐνταῦθα χριστιανοί, δεδιδαγμένοι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τὰ τῆς πίστεως διδάγματα βαδίζουσι πάντοτε τὴν ὁδὸν τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ἡμεῖς δὲ μόνον ἔργον δι' αὐτοὺς ἔχομεν, νὰ ἐπιδιδέωμεν ἀπλῶς καὶ ἐπισκοπῶμεν τὴν καλὴν αὐτῶν πορείαν, προφυλάσσοντες αὐτοὺς ἀπὸ πάσης τοῦ πονηροῦ προσβολῆς.

Οἱ δὲ ἀσθενεῖς ἐν τῇ πίστει, ἀλλὰ μὴ πρὸς θάνατον νοσοῦντες, εὐκόλως καὶ οὕτοι διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας ἐπανερχονται· εἰς τὴν ὑγιαίνει τῆς ψυχῆς κατάστασιν, διὰ τῶν πνευματικῶν τῆς Ἐκκλησίας φαρμάκων, αἵτινα, ὡς καλοὶ θεράποντες καὶ πνευματικοί, θὰ δώσωμεν διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἂν τινες υπολειφθῶσι τυχόν, βαρέως καὶ ἀνιάτως νοσοῦντες, οὗτοι θὰ εἶναι οἱ ἐλάχιστοι, πρὸς τοὺς ὁποίους θὰ συγκεντρώσωμεν ἐλόκληρον τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν καὶ, ἀφίνοντες πρὸς στιγμὴν τὰ ἐννεύκοντα ἐννέα ὑγιαίνοντα πρόβατα, θὰ ζητήσωμεν νὰ σώσωμεν τὸ ἓν, τὸ ἀπολωλός. (Ματθ. ιη', 12).

Καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι, Θεοῦ εὐδοκούντος, βοηθὸν ἔχοντες τὸν τῆς γῆσου ἡμῶν προστάτην καὶ συνεργοὺς πάντας ὑμᾶς τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς, θὰ εὐρωμεν καὶ τὸ ἓν, τὸ ἀπολωλός. Θὰ θεραπεύσωμεν καὶ ἐκείνους τὴν ἀσθένειαν καὶ θὰ ἐπουλώσωμεν τὰ ὑπὸ τοῦ καμπονήρου ἔχθρου ἐπενεχθέντα αὐτῷ τραύματα.

Εἶναι ἀληθῶς πολλοὶ καὶ βάρεις οἱ κυκλῶντες σήμερον τὴν μάνδραν τοῦ Χριστοῦ λύκοι. Ἐπυκνώθησαν ἐπικινδύνως τὰ πεπυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ, τὰ καθ' ἡμέραν ἐκτοξευόμενα κατὰ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς. Ἐποικταπλάσιασθησαν ὑπερβαλλόντως τὰ μέσα, δι' ὧν ὁ χριστιανὸς καθ' ἐκάστην προκαλεῖται εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἡ στιγμιαία χαρὰ τῆς διασκεδάσεως ὑπεισάγει συνήθως εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χριστιανοῦ τὰ σπέρματα πολλῆς λύπης καὶ θλίψεως. Ἡ παροδικὴ εὐχαρίστησις τῶν ὀλιγῶν ἀπολαύσεων κληροδοτεῖ τὰ μικρόδια τῶν πόνων καὶ τῆς ἀθλιότητος. Ἡ ὁρμὴ τοῦ κακοῦ ἐγωϊσμοῦ ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἐσχάτην ταπεινώσιν καὶ τὴν ἐξευτελισμὸν. Ὁ πόθος τῆς ὀλιγῆς εὐημερίας, ἢ διψα τοῦ πλοῦτου παρασύρει πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν πορείαν τοῦ πτωχοῦ, ἐνθ' εἰ τὰ δεξιὰ, καὶ πλησιέστατα μάλιστα, ὑπάρχει εὐκόλος ἢ ἐν τῇ εὐσεβείᾳ ἀληθῆς εὐδαιμονία καὶ χαρὰ. Καὶ ὁ χριστιανός, μὴ διαχθείς ἢ μᾶλλον κακῶς διαχθείς, παρασύρεται οὕτω εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ τὸν ὄλεθρον.

Ἔργον ἡμῶν εἶνε νὰ σώσωμεν τὸν χριστιανὸν τοῦτον. Θὰ συγκεντρώσωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπάσης τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς ἡμῶν δυνάμεις· θὰ καλέσωμεν εἰς συναγεμὸν τὴν Οἰκαγένειαν,

τὸ Σχολεῖον, τὴν Κοινωνίαν, τὰς Ἀρχάς, τοὺς Κανόνας, τοὺς Νόμους, τὸν Τύπον καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς διὰ νὰ σώσωμεν τὸν κινδυνεύοντα ἀδελφὸν ἡμῶν. Δὲν θὰ ἐπιτεθῶμεν, ὡς ἐχθροί, κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ θὰ ὀρμήσωμεν, ὡς φίλοι ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν θὰ διώξωμεν τὸν ἁμαρτωλόν, ὡς μισητόν, ἀλλὰ θὰ ἀποξέσωμεν ἀπ' αὐτοῦ τὴν λύθην τῆς ἁμαρτίας. Θὰ πολεμήσωμεν κατὰ τῆς ἁμαρτίας διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης, τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, καὶ θὰ θύσωμεν ἐν ἀνάγκῃ τὴν ψυχὴν ἡμῶν, διότι «ἐ Ποιμὴν ἔκαλός τίθησι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰω. ς', 11).

γ'.

Ἄλλ' εἰς τὸ ἔργον τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν τῶν χριστιανῶν θὰ καλέσωμεν καὶ καλοῦμεν ἀπὸ τοῦδε ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ στιγμῇ, ὡς συνεργόν, τὸν Ἱερὸν Κληρὸν ἡμῶν καὶ τὰ ἱερά τάγματα τῶν μοναχῶν. Ὁ Ἱερὸς Κληρὸς εἶναι τὰ ὄπλα τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας δοθέντα ἡμῖν ὄργανα τῆς σωτηρίας τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὃν ἤλθε ζητήσαι καὶ σῶσαι ὁ Κύριος καὶ ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν (Α' Κορινθ. η', 11) Ὁ Ἱερὸς Κληρὸς ἐν τῇ γενικωτάτῃ αὐτοῦ ἐννοίᾳ, ὁ Κληρὸς παντὸς βαθμοῦ καὶ τάξεως, εἶνε ὁ μεθ' ἡμῶν ὑπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ Μεγάλου Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν. Ἡμῖν ἐμπιστεύεται ἡ Ἐκκλησία τὴν σωτηρίαν ὑμῶν πάντων, ἀγαπητοί, καὶ εἴμεθα ὑπεύθυνοι· νὰ ἀγρυπνώμεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσαντες (Ἐβρ. ιγ', 17).

Ἀνάγκη διὰ τοῦτο, ἵνα πᾶς Κληρικὸς ἴσταται εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, εἰς ἣν ἔταξεν αὐτὸν αὐτὸς ὁ Ἰδρυτὴς καὶ θεμελιωτὴς τῆς Θρησκείας ἡμῶν. Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ Κόσμου, εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ Ἀποστόλους (Ματθ. ε', 18). Τοῦτ' αὐτὸ παραγγέλλει καὶ πρὸς πάντας τοὺς διαδόχους αὐτῶν καὶ πάντα Κληρικόν. Φῶς τῶν χριστιανῶν καὶ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶναι ὁ Κληρικὸς. Τὸ ἡλιακὸν φῶς φωτίζει, θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ τὴν φύσιν. Τὸ φῶς τῶν ἀρετῶν τοῦ Κληρικοῦ ὀφείλει νὰ φωτίζει, νὰ θερμαίνει καὶ νὰ ζωογονεῖ διαρκῶς τὴν ψυχὴν παντὸς χριστιανοῦ καὶ πάντων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων.

Ὁ Κληρικὸς εἶναι τὸ ἄλας τῆς γῆς (Ματθ. ε', 18). Εἶναι ὁ ἐργάτης τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος διαρκῶς ὀφείλει νὰ θανατώνῃ τὰ μικρόδια τῆς σήψεως τῆς Κοινωνίας. Εἶναι ὁ ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν καὶ πᾶσαν κακοδαιμονίαν παντὸς χριστιανοῦ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ.

Ἐν τὸ ἄλας μωρανθῇ εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰμὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων (Ματθ. ε', 13). Καὶ δικαίως. Δὲν ἔχει οὐδεμίαν θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ Κοινωνίᾳ ὁ Κληρικὸς, ὅστις χάσει τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ προορισμὸν καὶ δὲν ἐπιτυχάνει τὴν πνευματικὴν αὐτῶν σωτηρίαν. Περιφρονεῖται δικαίως καὶ ἐξευτελιζέται καταπατούμενος καὶ λακτιζόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅταν ὁ Ποιμὴν χάσῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ, τότε ὁ λύκος τῆς ἁμαρτίας εἰσέρμῃ εἰς τὴν μάνδραν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀρπάξει τὰ πρόβατα (Ἰωαν. ι', 12). κατασπαράσσει τὴν ψυχὴν τῶν χριστιανῶν, καταστρέψει τὸ αἶμα.

διαλύει τὴν οἰκονόγειαν, ἀποσυνθέτει τὴν κοινωνίαν, καὶ ἐξαπολύει γενικὴν καταστροφὴν καὶ ὄλεθρον.

Διὰ τοῦτο οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας βάλουσι κατὰ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Ποιμένος. Πατάσσουσι τὸν Ποιμένα (Μτθ. κς', 31) διὰ νὰ σκορπίσωσι τὰ πρόβατα. Περιφρονοῦσιν, ὑβρίζουσι, συκοφαντοῦσι τὸν Κλήρον, διὰ νὰ εὐρωσῶν ἀφύλακτα τὰ λογικὰ πρόβατα καὶ σπαράξωσιν αὐτά. Ἀλλοίμονον δέ, ἐὰν οἱ ἐχθροὶ εὐρωσῶσι καὶ θάψεις ἀληθοῦς κατηγορίας κατὰ τοῦ Κληρικοῦ. Ὁ μέγας τῆς Θεολογίας Πατὴρ, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, θέλει τὸν Κληρικὸν «μῆτε ἀμαρτάνοντα μῆτε ὑπονοούμενον» (Λόγος περὶ Ἱερωσύνης). Θέλει δηλονότι, ἵνα ὁ Κληρικὸς ἔχῃ μόνον νὰ μὴ ἀμαρτάνῃ πράγματι, ἀλλ' οὔτε ὑπόνοιαν κἄν νὰ δίδῃ, ὅτι πράττει τὴν ἀμαρτίαν. Τοιοῦτον θέλει αὐτὸν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Κοινωνία. Ἀνώτερον πάσης ὑπονοίας πρὸς ἀμαρτίαν, καὶ «πανταχόθεν περιστρεφόμενον καὶ ἐν πανταίσι καιροῖς καὶ πράγμασι μηδαμοῦ κίβδηλον ἠχεῖν ἢ ὑπόχαλκον, μηδὲ φέρειν τι ὕλης τῆς χειρόνος καὶ θερμότερου πυρὸς ἀξίας», ὡς ωραιότατα εἰκονίζει τὸν χαρακτῆρα τοῦ Κληρικοῦ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος.

Καὶ καθίσταται πλεονεξία καὶ προφανὲς τὸ καθήκον ἡμῶν πρὸς τὸν ὑπάρχοντα Κλήρον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

Θὰ προσκαλέσωμεν καὶ προσκαλοῦμεν ἀπὸ τοῦδε ἅπαντα τὸ Κλῆρον πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου νεωκόρου νὰ συνδεθῶσι μετὰ τῆς Κεφαλῆς τῆς Μητροπόλεως, εἰς ἓν ὄργανον σῶμα, ὡς θέλουσιν αὐτὸ συγκεκροτημένον ἢ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ οἱ Ἱεροὶ Κανόνες. Θὰ καταβάλωμεν πᾶσαν μέριμναν, ἵνα ἐλόκληρος ὁ Κλῆρος Κεφαλληνίας ἀποτελέσῃ τὸν Ἱερὸν Λόγον, ὅστις ἀγρύπνως θὰ προφυλάσῃ νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὴν Ποίμνην τοῦ Χριστοῦ, πάντας ἀνεξαίρετους τοὺς χριστιανούς τῆς Κεφαλληνίας ἀπὸ πάσης προσβολῆς τοῦ ἐχθροῦ. Θὰ ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ πάντα Κληρικὸν εὐσέθειαν διὰ τὸν Θεόν, ἀρετὴν δι' ἑαυτὸν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Λαόν.

ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα θὰ παρασκευάσωμεν καὶ τὸν μέλλοντα Κλήρον. Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον θὰ εἰσαγάγωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοὺς νέους Κληρικούς καὶ θὰ καταβάλωμεν πᾶσας τὰς προσπάθειάς ἡμῶν πρὸς τοῦτο.

Εἴμεθα δὲ πεπεισμένοι ἤδη, ὅτι διὰ τοιούτων μέτρων, ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἐπιτευχθῇ τὸ κύριον ἡμῶν ἔργον, ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν τῶν παρεκτροπομένων καὶ πλανωμένων χριστιανῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ κληρὸς θὰ ὑψωθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν, ὥστε καὶ αὐτὰς τὰς τοσοῦτη διαφημισθείσας ὕλικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας νὰ θεραπεύσῃ, διότι θὰ καταστῇ ἐργάτης ἀξίος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ [Ματθ ε', 18]. Θὰ δώσῃ πνευματικὴν τροφήν καὶ θὰ εὐρη αὐτομάτως τὴν ὕλην. Καὶ «ἄτερ πῆρας καὶ θαλαντίου» ἀποστελλόμενος δὲν θὰ ὑστερήσῃ οὐδενός, κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ Κυρίου ὑπόσχουσι [Λ. κδ', 25].

Ὅτω θὰ ἐπιτύχωμεν, φρονοῦμεν, τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν καὶ θὰ ἐπιτελέσωμεν πλήρως τὸ ἔργον, δι' ὃ ἀπεστάλημεν. Καὶ ὅταν, σὺν Θεῷ ἀντιλήπτωρι, τοῦτο ἐπιτευχθῇ, θὰ ἔχη οὕτως συντελεσθῇ ἅπαν τὸ

ἔργον τοῦ προορισμοῦ ἡμῶν.

Ναί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα.

Τοῦτο τὸ ἔργον ἦλθον νὰ ἐπιτελέσω. Τοῦτο, τὴν σωτηρίαν πάντων, ἦλθον νὰ ἐπιδιώξω διὰ πασῶν τῶν δυνάμεων, ἅς ὁ Θεὸς φιλανθρώπως μοι ἐνεπιστεύθη καὶ μακρὰ ἐκκλησιαστικὴ πείρα μοι προσεπέρισε. Ὁ σκοπὸς μου, ἡ πρόθεσίς μου, αἱ προσπάθειάί μου εἰς τοῦτο θὰ κατατείνωσι πάντοτε, εἰς τὴν σωτηρίαν πάντων.

Καὶ ἐγὼ μὲν θὰ καταβάλω πᾶσάν μου τὴν προσπάθειαν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως θὰ ἐπέλθῃ καὶ πράγματι, ὅταν καὶ πάντες οἱ ἄλλοι συνεργοὶ ἡμῶν ἐπιτελέσωσι τὸ καθήκον αὐτῶν βοηθοῦντες εἰς τὴν προσπάθειάν μου ταύτην.

Ὅταν Κληρὸς ἕνα καὶ Λαὸς ἐκουσίως καὶ προθύμως συνεργασθῶσι πρὸς ἐπιτελεῖσιν τοῦ ἔργου τούτου.

Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν δὲν κατήλθε μετὰ δυνάμει πολυλῆς καὶ στρατιᾶς ἀγγέλων, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς σωτηρίαν. Ἀντιθέτως, ἦλθεν, ὡς ἄπλους καὶ ταπεινὸς ἄνθρωπος καὶ ἐκήρυττε τὸ «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν» (Μτθ ις', 24). Οἱ ἀπόστολοι δὲ ἐπὶ τὸ κήρυγμα ἀπεστάλησαν μῆτε πῆραν, μῆτε βράβδον λαβόντες, ἀλλὰ τὴν σφενδόνην τοῦ πνεύματος, ὡς ὁ Δαβὶδ, κρατοῦντες.

Καὶ ἡμεῖς ἦλθομεν ἔχοντες βριτήν ἐντολήν τοῦ πρωτοκορυφαίου Πέτρου ἵνα ποιᾶνωμεν τὸ πιστευθὲν ἡμῖν προίμνιον «ἐκουσίως καὶ οὐχὶ ἀναγκαστῶς» (Α' Πέτρ. ε', 2). Ἦλθομεν νὰ παρακαλέσωμεν, νὰ διδάξωμεν, νὰ πείσωμεν πρωτίστως εἰς ἐκούσιον συνεργασίαν. Ὅταν δέ, ὡς πολὺ εὐχομαι καὶ ἐλπίζω, προθύμως πάντες, Κληρὸς καὶ Λαὸς ἀποτελέσωμεν ἓν ὄργανικόν ὄλον, ἓν σῶμα ψυχῆν ἔχον τὸν Χριστόν, τότε, ὦ τότε, ἡ ψυχικὴ σωτηρία θὰ ἔλθῃ ἀμέσως καὶ ταχύτατα διὰ πάντας. Τότε θὰ φυγαδευθῇ ἡ ἀμαρτία. Τότε θὰ ἐκλειψῇ ἡ δυστυχία. Τότε ἀσφαλῶς θὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐριδεις, μάχαι, φιλονεικίαι, ἐπιθυμίαι κακῆς. Ἡ εὐσέθεια καὶ ἡ ἀρετὴ θὰ πληροῖ τὴν καρδίαν πάντων. Πλούσιος καὶ πένης ἀμοιβαίως θὰ εὐτυχῶσι, διότι ἀμφοτέρους ὁ Κύριος ἐποίησεν. Ἡ ἀγάπη θὰ συνδέῃ πάντας, ὡς ἀδελφούς, διότι πάντες θὰ εἶνε εἰς ἓν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἡ γῆ θὰ δίδῃ ἐπ' εὐλογία τοῦ Κυρίου ἀφθόρους τοὺς καρποὺς αὐτῆς, διότι δὲν θὰ διαρπάξῃ τούτους ὁ δαίμων τῆς πλεονεξίας. Ἡ φιλαδελφία δὲν θὰ ἀφίνη τόπον διὰ τὴν δυστυχίαν καὶ θλίψιν, διότι πρέθυμος καὶ ταχεῖα θὰ καταφθάνῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν καλύβην τῆς δυστυχίας. Ἡ Κεφαλληνία πᾶσα θὰ μεταβληθῇ εἰς ἓνα κήπον τῆς Ἐδέμ, ὡς οὗτος ἦτο πρὸ τῆς ἀμαρτίας τῶν πρωτοπλάτων καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ προστάτου αὐτῆς ἀγίου Γερασίμου θὰ παραμῆνῃ διαρκῶς ἐπ' αὐτῆς.

Ναί, τοῦτο ὑπὸ τῶν ὅρων τούτους προβλέπω. Τοῦτο ἀπὸ καρδίας ἐπιθυμῶ. Τοῦτο ἐλοφύγως εὐχομαι καὶ τοῦτο ζητῶ παρὰ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν.

Εἴθε ὁ Κύριος νὰ φωτίσῃ καὶ ἐνισχύσῃ, καὶ ἐμὲ καὶ ὁμᾶς, ἵνα πάντες κατηρτισμένοι τῇ αὐτῇ νοῖ (Α' Κρθ. α', 10) καὶ ἠνωμένοι εἰς ἓν τοῦ Κυρίου σῶμα ἐργασθῶμεν ἐν τῇ ἀμπελώνι τούτῃ τοῦ Κυ-

ρίου διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, δι' ἧς θὰ εὐρωμεν πᾶσαν ἀληθῆ καὶ πραγματικὴν εὐδαιμονίαν καὶ χαρὰν.

Ἐῖθε ὁ Κύριος κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν συντάσσομεν τὸ συμβόλαιον τῆς συνεργασίας πάντων ἡμῶν, νὰ καταπέμψῃ τὸ Πανάγιον αὐτοῦ Πνεῦμα καὶ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

Ἐν τῇ πεποθήσει δὲ ταύτῃ καὶ ἐν τῇ προσδοκίᾳ πάντων τούτων τῶν ἀγαθῶν, ἐπιλαμβάνομενος ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἔργου μου καὶ τῆς διακονίας μου, αἶρω πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν τὰς χεῖρας καὶ ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ριζάρειος Σχολή.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 223 φύλλῳ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» (17 Ἰουλίου ἐν. ἔτους) ἐδημοσιεύθη διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησίας Σχολῆς», διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπιφέρονται «τροποποιήσεις» εἰς τὸν ἐν ἰσχύϊ Ὁργανισμὸν αὐτῆς, αἵτινες ἀλλοιοῦσι τὸ ἀνέκαθεν ἐν αὐτῇ κρατοῦν πειθαρχικὸν καθεστῶς ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ βλάβῃ τοῦ τε ἐκπαιδευτικοῦ αὐτῆς ἔργου καὶ τῆς καθ' ὄλου διοικητικῆς αὐτῆς εὐρυθμίας Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀδυνάτου τῆς δι' ἀπλοῦ διατάγματος τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς σχολῆς, αἱ κατὰ πρότασιν τοῦ πολυμελοῦς αὐτῆς Συμβουλίου ἐπιφερόμεναι μεταρρυθμίσεις οὔτε πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς διαθήκης τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Σχολῆς συμφωνοῦσιν, οὔτε καὶ προάγουσι τὸ ἔργον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου καθιδρυματοῦ· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διάλυσιν αὐτῆς. Ἐὰν ἡ διαθήκη παρέσχε τότε δικαιώματά τινα εἰς τὸν Οἰκονόμον τῆς Σχολῆς, δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι τοῦτον ἤθελεν ἐπιστήμονα, ἀφοῦ ἀνέθετεν εἰς αὐτὸν ὑποχρεωτικῶς καὶ τὴν διδασκαλίαν ὁρισμένων μαθημάτων. Ἀφ' ἧς ὁμοῦ ἐκρίθη σκοπιμὸν νὰ ἔχη ἡ Σχολή ἴδιον Διευθυντὴν, Οἰκονόμον αὐτῆς, στεροῦμενος τῶν προϋποθέσεων τῆς διαθήκης, δὲν δύναται νὰ κατέχη οἶαν θέσιν τῷ ἀναγνωρίζουσιν αἱ ἐν λόγῳ τροποποιήσεις, οὐδὲ τὸ Συμβούλιον τῆς Σχολῆς δύναται νὰ ἐπιμίσξηται ἀρμοδιότητος ἀνηκούσας κατὰ πᾶσιν λογικῆν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, εἰς μόνον τὸν ἐκπαιδευτικὸν αὐτῆς Διευθυντὴν. Τὸ προηγηθὲν γεγονός τῆς διὰ τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ ἀφαιρέσεως ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀνέκαθεν ὑπ' αὐτῆς ἰσοκονομένης ἐποπτείας ἐπὶ τῆς μοναδικῆς παρ' ἡμῶν ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, καὶ αἱ διὰ τοῦ προσφύτου διατάγματος ἐπιφερόμεναι παράδοξοι τροποποιήσεις ἀποτελοῦσιν αὐτόχρημα κατάργησιν τῆς Σχολῆς καὶ ὡς «ἐκκλησιαστικῆς» καὶ ὡς ἀπλοῦ ἐκπαιδευτηρίου.

Τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον Λοβέρδου.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ γνωστοῦ παρ' ἡμῶν τραπέζιτου Διονυσίου Λοβέρδου τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ μακρὰν ἐτῶν σειρὰν καὶ διὰ δαπάνης πολλῶν ἑκατομμυρίων καταρτισθὲν μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον βυζαντινῶν μουσείων ἐδωρήθη ἐπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς τὸ κράτος. Χιλιάς καὶ πλέον ἔργων πολιτικῶν βυζαντινῆς εἰκορογραφίας, λεπτότατα ξυλογηματα, συλλογὴ μικρογραφιῶν ἐπὶ ξύλον καὶ ἐλεφαντοστοῦ, πάντα συστηματικῶς καταγεγραμμένα εἰς δεκάδας πολυτελῶς διασκευασμένων αἰθουσῶν καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ καλαισθητικῶς κατατεταγμένα, τεκμηριοῦσι τὴν ἐθνικοσυϊώδη ἀγάπην τοῦ ἀειμνήστου συλλέκτου πρὸς τὸν βυζαντινὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν μεγάλην τῆς ψυχῆς του καλαισθησίαν, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ὁποίας αἱ δαπάναι δὲν ἐγνώριζον ὄρια. Ἀλλ' ἡ μεγαλόψυχος αὐτῆ πρὸς τὸ ἔθνος δωρεὰ δὲν ἔχει ὑλικὴν μόνον ἀξίαν· πολὺν δικαίως ἐτονήσθη ὅτι ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον παραμυθητικῶν ἠθικῶν φαινομένων, τοῦτο δὲ καθιστᾷ αὐτὴν ἀπείρως πολυτιμότεραν. Διότι διαπιστοῖ—ὡς ἤδη παρατηρήσεν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Νισβάνας—«ὅτι κάποιες ἠθικῆς ἀξίες δὲν ἀποτελοῦν κάτι τι ποῦ ἐπέρασε πλέον ὀριστικῶς, εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ὅπως ἐπήγαγε νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ἀπὸ μερικὰ δείγματα, ποῦ μᾶς προσφέρει ἐσχάτως ἡ ζωὴ». Ἐγκεῖται δὲ τὸ ἠθικὸν τοῦτο φαινόμενον εἰς τὸ ὅτι τὸ Μουσεῖον Λοβέρδου δὲν περιέχεται εἰς τὸ κράτος ὡς κληροδότημα, ἀλλὰ διὰ δωρεᾶς τῆς οἰκογενείας του γνωρίζουσας ἤδη τὸν σκοπὸν, δι' ὃν προωρίζετο, καὶ θελησάσης νὰ ἐκπληρώσῃ εὐλαβῶς τὴν θέλησιν τοῦ δημιουργοῦ του. «Καὶ ἔχομεν ἔτσι τὴν σύγκρισιν τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ φαινομένου μετὰ τὸ καθημερινὸν φαινόμενον τῶν ἀναξίων ἀγῶνων ποῦ συνάπτουν οἱ κληρονόμοι γύρω ἀπὸ τὰς μεγάλας κληρονομίας, καὶ τὰς προσβολὰς τοῦ κύρους τῶν διαθηκῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὅσαςκις πρόκειται νὰ τοὺς διαφύγῃ καὶ ἕνα πολλοσχημόριον ἀκόμη ὑπὲρ ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν σκοπῶν».

Ἡ ὑψίστη τῶν δυνάμεων.

Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐσημειώθη ἡ γενικὴ δυσφορία κατὰ τῶν ἀμερικανικῆς προελεύσεως κινηματογραφικῶν ταινιῶν, αἵτινες εἶτε διὰ τῶν ἀνηθικῶν τῶν προβολῶν, εἶτε διὰ τῆς ἠρωποποιήσεως τῶν ἐγκληματιῶν, τόσης φθορᾶς καθίστανται πρόξενοι πρὸ πάντων εἰς τὰς τάξεις τῆς νεολαίας ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Καὶ ἐξεδηλώθη μὲν πολλὰκις ἡ δυσφορία τῆς κοινῆς γνώμης κατὰ τῆς ἀμερικανικῆς ταύτης παραγωγῆς διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ ἔθνους τούτου καὶ ἐν κινήμασιν ἱεροκηρύκτων, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τινος εἶχε τόσον ἐπερῆ πᾶν ἀνεκτὸν ὄριον, ὥστε συνησπίσθη ὀλόκληρος ἡ θρησκευτικὴ Ἀμερικὴ εἰς γενικὸν συναγερμὸν κατὰ τοῦ κέντρου τῆς κινηματογραφικῆς ταύτης παραγωγῆς Hollywood. Συνοδικαὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν συνοκέφεις συνεκροτήθησαν, διαγγέλματα ἐκκλησιαστικὰ ἐξεδόθησαν πρὸς τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν, κηρύγματα ἐγένοντο ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βημάτων ἀνὰ σύμπασαν τὴν ἀχανῆ ἐπικράτειαν,

καθολικοί, προτεστάνται και εβραίοι συνησπίσθησαν εις μίαν ταυτόχρονον και έντονωτάτην έκστρατείαν κατά των έν λόγω άμερικανικων κινηματογραφικων ταινιων, χειμαρρος έξεχούθη άντικινηματογραφικης άρθρογραφίας των εκκλησιαστικων και θρησκευτικων οργάνων.—πάντα ταύτα έφερον τοιαύτην κυρίολεκτικώς πρωτοφανή κρίσιν εις τας κινηματογραφικάς επιχειρήσεις, ώστε άντιμετωπίζεται σοβαρώς ό μαρσαμός της υπό διωγμόν άμερικανικης κινηματογραφικης παραγωγής και ή στροφή αυτής προς άλλην κατεύθυνσιν. Τοιαύτη είνε ή δύναμις της Έκκλησίας, ισχυροτέρα υπέρ οίανδήποτε άλλην διότι είνε πνευματική και ήθική, και επιβάλλεται ως άξία άπέναντι αυτής και έν παραβολή προς αυτήν οίανδήποτε έλική δύναμις, όσονδήποτε καιν είνε μεγάλη, είνε ποιοτικώς μηδαμινή.

Υποπτος κίνησης.

Ζωηρά από τινος σημειούται δρασεις της Σοβιετικής Ρωσίας περι τά μεγάλα διεθνή πολιτικά προβλήματα, τά έπασχολούντα τας διεθνείς διασκέψεις και την Κοινωνίαν των Έθνων, εις την όποιαν φέρεται επιζητούσα να εισέλθη. Και είνε αξιοσημείωτον, ότι, ενώ σοβαρώς και άνευ άντιλογιών προσδοκάται—και διευκολύνεται—ή εισδοχή αυτής εις την Κ.τ.Ε., μόνη ή μήπω άναγνωρίσασα τά Σοβιέτ Έλβετία ού μόνον άντιτάσσει απόλυτον άρνησιν, αλλά και άπειλεί την έν έναιτία περιπτώσει άποχώρησιν της από της Κ.τ.Ε. Τας διαθέσεις ταύτας έρμηρεύουσα ή «Έφημερίς της Γενεύης» έξ άφορηώς του «φλέγοντος ζητήματος» της εισόδου της Ρωσίας εις την Κ.τ.Ε., σημειού ότι «ένρισκόμεθα εις τας παλαιούς πολιτικού γεγονότος, όπερ θα άνατρέψη τας σχέσεις της Έλβετίας μετά της Κ.τ.Ε. και θα σημάγη την ήθικήν άυτοκτονίαν του «Όργανισμού του Ουίλσον», λυπείται δέ ότι τά κράτη της Μικράς Συνεννόσεως διά της άναγνωρίσεως της Σοβιετικής Ρωσίας άποσπώνται της ομάδος, ήν έσχημάτιζον μετά της Έλβετίας, της Ολλανδίας, του Βελγίου και άλλων τινων κρατων, διά τά όποια ή πολιτική ήθική είχε ποιάν τινα άξίαν άκόμη, διά τούτο δέ και ήναντιούτο εις την εισόδον της σημερινής Ρωσίας εις την Κ.τ.Ε.». «Ό δέ λόγος της τοιαύτης άρνητικης στάσεως είνε «ή έλλειψις έμπιστοσύνης εις τον λόγον των Σοβιέτ» και ή βεβαιότης ότι «ή Ρωσία θέλει να καταστήση την Γενεύην κέντρον μπολσεβικης προπαγάνδας», άνεξαρτήτως του ότι «μεταξύ της πολιτικης της Μόσχας και του Καταστατικού Χάρτου της Κ.τ.Ε. έπάροχον μεγάλα άντιφάσεις», ως άποδεικνύεται εκ της στάσεως της Ρωσίας έν τώ ζητήματι του άφοπλισμού, κατά τό όποιον προέβαλεν εαυτήν ως τον ένθερμοτερον της ειρήνης έπέριμαχον. «Έχομεν ανάγκην ειρήνης» εκήρτυτε και έν τώ περι ειρήνης διεθνεί έν Μπέριμγκαμ συνέδριω ό ρώσος άντιπρόσωπος Μαϊάκη. Η σοβιετική Ρωσία έντως έχει ανάγκην μακράς και άδιατάρακτον ειρήνης διά να προφθάση να συντελέση έξ όλοκλήρου τό πρόγραμμα της βιομηχανοποιήσεώς της, από της έπόψεως δέ ταύτης τό εθνηκόν αυτής κήρυγμα είνε

εθλικονές. Διότι δι' αυτού επιζητεί να άποκοιμίση τον χριστιανικόν κόσμον διά να τον άφρηπίσουν έν καιρώ αι βόμβαι των άεροπλάνων της, όταν όλοκληρωθή ή βιομηχανοποίησις. Άλλά τόσον ώραίοι λόγοι, όταν προέρχονται εκ χειλέων άπίστων, είνε χειρότεροι πάσης σωπής. Ως δέ σημειούσι και οι «Έκκλησ. Καιροί» του Λονδίνου, μία βιομηχανοποιημένη και άθεος Ρωσία δέν είνε μικροτέρα άπειλή κατά του χριστιανικού πολιτισμού ή όσοδήποτε πόλεμος. Μία διαρκής και σταθερά ειρήνη και τό γεγονός της σταθερότητος της ρωσικης κυβερνήσεως έν συνδυασμω προς την γενικήν άστάθειαν των εθνικων κυβερνήσεων πασων σχεδόν των χωρων λογίζεται ως επαύξησις των διεθνων περιπλοκων, διά τούτο δέ όλοκληρος ό έλβετικός τύπος εκφράζων την κωήν γνώμην του έλβετικού λαού έξηγέρθη κατά της εισόδου των Σοβιέτ εις την Κ.τ.Ε. και συμφωνεί εις τό ότι ή Έλβετία θα προτιμήση να έξέλθη της Κ.τ.Ε. ή να προβή εις την άναγνωρίσιν των Σοβιέτ. Και είνε λυπηρόν ότι, παρ' όλα όσα πάσχον τά κράτη και οι λαοί εκ της από των Σοβιέτ εκπορευομένης κομμουνιστικης προπαγάνδας, οι πολιτικοί των άποδεικνύονται τόσον ξένοι προς την έμπνέουσαν τον έλβετικόν λαόν ήθικήν άντίληψιν. Όποια θα ήτο ή γενική όψις του κόσμου, εάν οι πολιτευόμενοι, μακράν των στενων και προσκαιρων πολιτικων έπολογισμων, ήρνούτο πάσαν συνεργασίαν προς κράτος έχθρόν της παρακομίας σιευδήσεως και άνατροπέα των άρχων και των άξιων, άνευ των όποιων δέν δύναται να ύπάρχη κοινωνία ανθρώπων, έν συνεργασία δέ μετά πασων των ανά τον κόσμον χριστιανικων Έκκλησιων άπεκλήρυττον εκάστη τό βέβηλον και άθεον και άνήθικον και άντιανθρωπικόν τούτο κράτος.

*

Εις έκτέλεσιν της άποφάσεως του τελευταίου (τρίτου) έν Αθήναις διεθνούς βυζαντινολογικού συνέδριου περι συγκροτήσεως του δ' συνέδριου έν Σόφια, ή βουλγαρική κυβέρνησις διεβίβασε προσηκόντως τας προς τούτο προσκλήσεις. Τό συνέδριον θα συγκροτηθή κατά τό έφθήμερον του προσεχους Σεπτ. 9—16, θα περιλαμβάνη δέ 6 τμήματα: τό ιστορικόν, τό φιλολογικόν, τό αρχαιολογικόν, τό των σχέσεων μεταξύ Βυζαντίου και σλαβων και τό τμήμα νομικόν, ιατρικόν, μουσικόν, εθνογραφικόν και λαογραφικόν. Την έλληνικήν παρ' ήμιν βυζαντινολογίαν θα άντιπροσωπεύσωσι μέλη της Ακαδημίας και Καθηγηταί του Πανεπιστημίου Αθηνων.

*

Τη 2-7 προσεχου; Σεπτεμβριου έν Πράγα θα συγκροτηθή τό η' διεθνές φιλοσοφικόν συνέδριον, κατά τό όποιον θα γείνουν άνακοινώσεις και επί θεμάτων επιστημονικων, παιδαγωγικων, κοινωνιολογικων και θρησκευτικων σχετιζομένων προς την φιλοσοφίαν. Μεταξύ των κυριωτέρων θεμάτων θα ήνε και τά ακόλουθα: τά όρια των φυσικων επιστημων· ή θρησκεία και ή φιλοσοφία· αι περιγραφικαι και δογματικαι κοινωνιολογικαι επιστήμαι· ή κρίσις της δημοκρατίας· ή άποστολή της φιλοσοφίας κατά την σύγχρονον εποχήν.

*

Έν συνεντεύξει προς άνταποκριτήν του Ρόυτερ ό στρατηγός Goering εδήλωσε τά εξής: «Αι εκκλησιαστικαι συζητήσεις μοι προξενούν άηδία. Έάν πρόκειται να ένοχλουν τό κράτος, θα ταίς σπάσω τά δάκτυλα, ως είνε και κληρικοί. Αύτά τά λέγω και διά την Εθαγγελικήν Έκ-

κλήσαν και διά την Καθολικήν». Ἐξ ἄλλου ὁ ἐπίσκοπος Müller εἰς μάτην συνέστησεν ὅπως τὰ κηρύγματα τῶν παστῶν περιστρέφονται εἰς μόνον ἐθνικοσοσιαλιστικά θέματα, καίτοι δὲ ἔπαυσε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. οὗτοι ἔξακολουθοῦν κηρύττοντες ἐνώπιον πολυπληθῶν ἐκκλησιασμάτων. Διετάχθη ἡ ἀνάγκη εἰκόνων τοῦ Χίτλερ εἰς τοὺς ναοὺς, ἀλλ' ἐν Σαξωνίᾳ ἰδίως καὶ Βεσπάλιᾳ ὄργανώθη δημοσία λαϊκὴ ἀντίδρασις κατὰ τῆς τάσεως πρὸς τελείαν ὑποδούλωσιν τῆς Ἐκκλησίας, πρωτοφανῆ εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Εἰς μακρὰς ἀνταποκρίσεις ἐξ Ἱεροσολύμων πρὸς τοὺς Λονδινεῖους «Ἐκκλησ. Καιροῦς» περιγράφονται λεπτομερῶς τὰ τελευταῖα εὐρήματα τῆς βασιλικῆς τῆς Βηθλεὲμ, περὶ ὧν λέγεται ὅτι διὰ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῶν ἡ Ἐκκλησία κατέστη κάτοχος οὐ μόνον σημαντικοῦ μυστηρίου ἐξπρετικῆς ἀξίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτοῦ τοῦ ἀρχικοῦ κωνσταντινείου δαπέδου τῆς βασιλικῆς καὶ τῶν ἀρχικῶν διαστάσεων τῶν μεγαλοπρεπῶν κινήων μετὰ τῶν γνησίων τῶν βάσεων.—Τὸ αὐτὸ φύλλον ἐκφράζει τὴν μεγάλην του θλίψιν ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, «τῆς ἀρχαιοτέρας τῶν ἐν Ἑλλάδι μονῶν», ἀναγράφον δὲ λεπτομερῶς τὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἀναφέρον τὰ κυριώτερα ἱστορικά γεγονότα, μεθ' ὧν ἡ μονὴ εἶνε συνδεδεμένη, ἐκφράζει φόβους μήπως ἀπωλέσθῃ τὸ χρυσοῦλλον τοῦ Ἀλεξίου Β'.

Εἰς ἐπιτροπὴν ἑβραίων παρουσιασθεῖσαν εἰς τὸν καρδινάλιον τῆς Βαρσοβίας ὅπως ἐπιδώσῃ ὑπόμνημα, δι' οὗ ἡ Α. Σ. παρεκαλεῖτο νὰ μεσολαβήσῃ εἰς περιπτώσεις βιαιῶν προστριβῶν μεταξὺ πολωνῶν καθολικῶν καὶ ἑβραίων τῆς Πολωνίας, ὁ καρδινάλιος ἀπήντησεν ὅτι καταδικάζει μὲν ἀπολύτως πᾶσαν βίαν καὶ ὑπερβολὴν προερχομένην εἴτε ἀπὸ τῶν καθολικῶν εἴτε ἀπὸ τῶν ἑβραίων, πᾶσαν δὲ λύσιν τῶν τοιούτων προστριβῶν νοεῖ δυναμένην νὰ προερχῆται μόνον κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἐντολάς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπωφελοῦμενος ὁμως τῆς περιστάσεως ταύτης ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς ἑβραϊκῆς ἐπιτροπῆς· εἰς τὸ ὅτι καὶ ἐκ μέρους τῶν καθολικῶν διατυπώνεται ἐπανεπιλημμένος παράπονα ἐπὶ τῇ προσβολῇ τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων των κατὰ τρόπον προκλητικὸν ἐκ μέρους τοῦ ἑβραϊκοῦ στοιχείου. Εἰς ἐπίρρωσιν δὲ τῶν λεγομένων του ὁ καρδινάλιος ἀνέφερεν ἄρθρα ἑβραϊκῶν πολωνικῶν φύλλων ἐν οἷς διεκωμωδοῦντο τὰ χριστιανικά δόγματα, ἐγγελιοποιεῖτο ὁ καθολικὸς κληρὸς, ἐξυβρίζετο ἡ καθολικὴ θρησκεία, πολλαίς δ' εὐρέθῃ ἠναγκασμένος νὰ παραπονεθῇ εἰς τὰς πολιτικὰς ἀρχάς διὰ βλάσφημα ἄρθρα κατὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δημοσιευθέντα εἰς ἑβραϊκὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα. Ἐπὶ πλέον ἑβραϊκῆς προελεύσεως εἶνε καὶ ἡ κατακλύζουσα τὴν Πολωνίαν πορνογραφικὴ φιλολογία, ἑβραίοι δ' εἶνε καὶ οἱ ἐμπορευόμενοι αὐτήν. «Βεβαίως—ἐπήγαγεν ὁ καρδινάλιος—δὲν καθιστῶ ὑμᾶς ὑπευθύνους δι' ὅτι διαπράττουν οἱ ἠμάρτησκαί σας, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι οἱ τῶσαῦτην ἀλληλεγγύην ὑπὲρ τῶν συμφερόντων των δεικνύοντες ἑβραίοι δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐγγυηθῶσιν εἰς τὸν χριστιανικὸν πληθυσμὸν τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν χριστιανικὴν του πίστιν καὶ τὰς παραδόσεις του. Εἶμαι λοιπὸν ὑποχρωμένος νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν σας εἰς τὸ θλιβερὰ αὐτὰ συμπῶμα, αἵτινα τόσον συντελοῦν εἰς τὴν ἐν Πολωνίᾳ αὔξησιν τοῦ ἀντισημιτισμοῦ, ὅσας κατὰ λόγον εὐεξήγητον δυνατόν νὰ ἐκτραγῇ εἰς πολὺ χειροτέρας ὑπερβολάς».

Ἐν τῷ Λονδινεῖο «Tablet» ἀναγινώσκωμεν ὅτι ἐν Λονδίνῳ ἐπ' ἐσχάτων ἐδιδάχθη ἐπανεπιλημμένος ἀπὸ θεατρικῆς σκηνῆς θεατρικὸν ἔργον ρωσικῆς κομμουνιστικῆς προελεύσεως μεληρίζον τὸν Θεὸν καὶ τὴν θρησκείαν με κεντρικὸν θέμα «τὸ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι διαρκῶς μεταβλητὸν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέας». Αἱ διακομιχαίς τοῦ προσκηνίου ἦσαν χονδροειδῆς κωμωδία τῶν πρωτοπλαστων, ἡ ἐκκλησία δὲ καὶ ὁ κληρὸς ὑπῆρξαν ὁ στόχος τῶν σαρκασμῶν τοῦ θεατρικοῦ «ἔργου», «βλασφημότερον τοῦ ὁποῦ οὐδέποτε ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς σκηνῆς».

λέγει τὸ «Tablet». Εἶνε ἀπορίας ἄξιον πῶς ἐπετροπή ἢ παρόστασις αὕτη ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς συντηρητικότητος, ἥτις γνωρίζει νὰ ἀποδοκιμάζῃ κατὰ τρόπον συντριπτικὸν ὅτι προσβάλλει τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν.

Ὁ Donald Atwater ἐν τῷ βιβλίῳ του ὑπὸ τὸν τίτλον «The Eastern Churches» (Αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς), London. Catholic Truth Society) προσπαθῶν νὰ παρουσιάσῃ μίαν σύνθεσιν τῶν θεολογικῶν ἐπόψεων τῶν ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν χαρακτηρίζει τὴν θεολογίαν των ὡς θεωρητικὴν, ἀστήρως πατερικὴν, ἀυστηρατοποίητον καὶ ἀνανάπτυκτον. τὴν θεμελιώδη δὲ διαφορὰν μεταξὺ τοῦ Καθολικισμοῦ καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰδίσκει ἐν τῇ περὶ τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίᾳ. Οἱ καθολικοὶ—λέγει—τονίζουν τὰς ἐξωτερικὰς, νομικὰς καὶ κοινωνικὰς ὑψεις τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ οἱ ὀρθόδοξοι συγκεντρῶνουν τὴν προσοχὴν των εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ πνευματικὰ χαρακτηριστικά της καὶ εἰς τὴν ἐννοιάν της ὡς μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ.

† ΠΡΩΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

Τὴν μεταμεσημβριαν τῆς Πέμπτης τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος, 16 το. μ., ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ἐκ γεροντικῆς ἐξανιλήσεως ὁ Μητροπολίτης πρώην Θεσσαλιώτιδος Εὐθύμιος. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβάς εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ἣ ἐτελεύτησεν ἐν συνοδείᾳ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Βασιλείου Χούπη, ἐδεήθη ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ἐκάνονσε τὰ τῆς κηδείας. Τὴν πρωίαν τῆς Παρασκευῆς ὁ νεκρὸς μετηνέχθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναόν, περὶ ὧραν δὲ 11 π. μ. ἐψάλη ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία. Ἐχοροστάτησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν πρ. Λαγκαδᾶ καὶ Νιγρίτης, παρίσαντο δὲ οἱ Σεβ. Μητροπολιταὶ Διδυμοτείχου καὶ Κορινθίας, οὗτινος προστάτης ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος, ἱκανοὶ ἱερεῖς καὶ πλῆθος πιστῶν. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὄμιλησε περιγραφῆς τὴν βιοτὴν καὶ τὴν δράσιν τοῦ κηδευμένου Ἱεραρχοῦ διὰ γενικῶν γραμμῶν.

Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης πρ. Θεσσαλιώτιδος Εὐθύμιος Πλατῆς ἐγεννήθη τῷ 1847 ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Λεβιδείας Κυριακίῳ, προσήλθε δὲ ὡς δόκιμος ἐκ νεαρῆς ἡλικίας εἰς τὴν ἱστορικὴν μονὴν Ὁσίου Λουκά ἔνθι ἐκάθη μοναχός. Ἐπιδοθεὶς εἰς σπουδὰς ἔτυχε κατὰ τὸ ἔτος 1887 τοῦ διπλώματος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἀκολουθῶς ἐχορημάτισε γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐφημέριος εἰς τὸ Ἀμαλίειον Ὁρφανοτροφεῖον καὶ εἰς τὴν Σχολὴν Χίλλ, μέχρι τοῦ ἔτους 1890, ὅπότε ἐστάλη ὡς ἐφημέριος τῆς ἐν Καλκούτῃ τῶν Ἰνδιῶν ἑλληνικῆς παροικίας, ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ ἔτους 1898. Ἐπιστρέψας ἐκείθεν ἐχειροτονήθη τῷ 1902 ἐπίσκοπος Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος ὁπότεν μετὰ εικοσαετῆ καὶ πλέον εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν τῷ 1924, ἀπεχώρησεν ἕνεκεν ἀσθενείας τῆς ἐνεργοῦς υπηρεσίας. Ἐχορημάτισε πολλαίς μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡσαύτως δὲ Τοποτηρητῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν χηρείαν τοῦ θρόνου. Πρῶτος τὸ ἦθος, ἀπέριττος τοὺς τρόπους, ἀφιλοχρήματος καὶ φιλοδίκαιος ἀπέσπαι τὴν συμπάθειαν πάντων.

Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτοῦ!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ περὶ ιδρύσεως Ἐπισκοπῆς Τήνου νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παραπεμφθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀπεσύρθη μετὰ τὰς ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παραστάσεις τοῦ Μακ. Προέδρου.

— Εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ δύο βουλευτῶν προϋπάθην σχέδιον νόμου δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἐρημνεία τοῦ 23ου ἄρθρου τοῦ νόμου 4684 περὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ διοικήσεως τῆς ἐκ κλησιαστικῆς περιουσίας, κατὰ τρόπον ἐπιζημιώτατον δι' αὐτήν. Διότι δὲν ἀρκεῖ μόνον ὅτι προτείνεται ἄνευ προτάσεων τῶν Γενικῶν Συμβουλίων ὑποχρεωτικὴ παραχώρησις εἰς συνεταιρισμοὺς ἄνευ δημοπρασίας καὶ ἐπὶ μειωμένῳ τιμήματι κατὰ 25 ο/ο κάτω τῆς ἀποτιμῆσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐπιτοκίῳ 6 ο/ο. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀφαιροῦνται ἀπὸ τῶν προσόδων τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἐτησίως περὶ τὰ 5.000.000 τοῦλάχιστον. Ἀηλαδὴ καταφέρεται νέον βαρύτερον πλῆγμα κατὰ τῆς περιουσίας ταύτης δυνάμενον νὰ ἔχη σοβαροτάτας συνεπειὰς καὶ νὰ κλονίσῃ τὸν ὀργανισμόν τῆς διοικήσεως αὐτῆς. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τούτου, παρακαλέσας ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅπως μὴ υἱοθετηθῇ τοιαύτη ὀλεθρία πρότασις νόμου καὶ μὴ μεταβληθῇ τὸ καλῶς ἔχον ἄρθρον 23 τοῦ νόμου 4684, ὅπερ ἐφαρμοσθὲν μέχρι τοῦδε ἱκανοποίησε πλείστους συνεταιρισμοὺς ἀκτημόνων. Ἄν ποῦ δὲν ἐφηρμοσθῆ, τοῦτο ὀφείλεται ἢ εἰς τὴν ἄνυπαρξίαν συνεταιρισμοῦ πραγματικῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν ἢ εἰς ἔριδας μεταξὺ πολλῶν συνεταιρισμῶν. Ἰδιαιτέρως δὲ παρακάλεσεν ὅπως ἀποφραχθῇ ἡ μείωσις τοῦ ἐπιτοκίου, ὅπερ δὲν βαρύνει τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἐφ' ὅσον τάσσειται εἰς αὐτοὺς πολυετὴς προθεσμία ἀποσβέσεως τοῦ χρέους τῶν.

— Μεγίστη παρατηρήθη καὶ ἐφέτος συρροὴ εὐλαβῶν προσκυνητῶν εἰς Τήνον, αἱ δ' ἐφημερίδες περιέγραψαν διὰ μακρῶν τὰς μεγαλοπρεπεῖς τελετὰς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Νέου Κόσμου» βεβαίως ὅτι ἐκ θαύματος τῆς Θεοτόκου ἔθεραπεύθη ἡ ἐκ Κρήτης παράλυτος Μαριάνθη Χουλεβάρη, εἰς ἄλλοις ἐκ Ἀρισῆς καὶ εἰς τυφλοὺς ἐκ Πειραιῶς. Τὴν αὐτὴν πληροφορίαν περὶ τοῦ τυφλοῦ παρέσχε καὶ ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδος «Ἐλευθέρος Ἄνθρωπος» προσθέσας ὅτι καὶ ἄλλαι θεραπεῖαι ἐγένοντο. Ὡσαύτως αἱ ἐφημερίδες τῆς 27 Αὐγούστου ἐδημοσίευσαν τηλεγράφημα ἐκ Βόλου καθ' ὃ, κατὰ πληροφορίας ἐκ Δεχωνίων, κατὰ τὴν πανήγυριν εἰς ἅγιον Λαυρέντιον τοῦ νέου Ἀποστόλου ἐγιναν δύο θαύματα ἐπὶ καρφαλάων, οἵτινες ἰάθησαν τελείως καὶ ὠμίλησαν. Οἱ ἰαθέντες εἶνε οἱ Χρ. Μπουκουβάλας καὶ Δ. Γεωργίου ἢ Γεωργιάδης. Οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων συρρέοντες εἰς τὸν ἅγιον Λαυρέντιον διὰ νὰ προσκυνήσουν τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα.

— Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν ὑπάρχει ὀργανικὴ ἔδρα τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Μαρσαλείῳ Διδασκαλείῳ καὶ ὅτι τὸ μάθημα τοῦτο διδάσκεται ὑπὸ ἐκτάκτου καθηγητοῦ, κατ' ἀπόσπασιν, λίαν ἀτελῶς, φρονούσα δὲ ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου δέον νὰ ὦσι θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καλῶς κατηχησμένοι οἱ διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, οἱ ἐκτὸς τῶν ἄλλων μαθημάτων τοῦ ἑαυτῶν κύκλου διδάσκοντες, δυστυχῶς, καὶ αὐτὰ τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα τῶν Δημοτικῶν Σχολείων χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἔχωσιν εἰδικότητα πρὸς τοῦτο, καὶ, ἐπιθυμοῦσα ὅπως οἱ τόσον σπουδαῖον προορισμὸν ἔχοντες διδάσκαλοι μὴ ὦσι θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς ἀκατάρτιστοι, ἐπὶ ἀνυπολόγιστον πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ζημίαν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, παρεκάλεσε τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως ὀρίσῃ ἔδραν τακτικὴν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Μαρσαλείῳ καὶ τοῖς λοιποῖς Διδασκαλείοις, εἴτε Παιδαγωγικαῖς Ἀκαδημίαις, τοῦ Κράτους μὲ ἀναλόγους ὥρας διδασκαλίας, διὰ τὸν ἀρτιώτερον καταρτισμὸν τῶν μελλόντων διδασκάλων.

— Τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας ἀπαντῶν εἰς ἔγγραφον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος

ἐδήλωσεν καὶ πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 5889 γενομένης καταργήσεως τῆς β' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 σκοπεῖται ἡ κατάργησις τοῦ τρόπου τοῦ διορισμοῦ τῶν εἰδικῶν εἰσπρακτόρων καὶ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζόμενον ποσόν. Διὰ τῆς καταργήσεως ὅμως μόνον τῆς β' παραγράφου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου καὶ διὰ τῆς διατηρήσεως τῆς γ' τοιαύτης καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ νόμου ὡς πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας εἰδικοὺς εἰσπρακτορας, τεκμαίρεται ὅτι οὗτοι διατηροῦσι μὲν τὰς θέσεις των, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ἐν τῷ Νόμῳ καθοριζόμενου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων, δυνάμενον τοῦ λοιποῦ τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου νὰ καθορίσῃ ἔναντι τῆς ἐργασίας ταύτης εἴτε ἀντιμισθίαν εἴτε ποσοστὸν κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μελλοντικὴν πρόσληψιν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐνοριακῶν ἐπιτροπεῶν εἰσπρακτόρων, αὐταὶ δύνανται νὰ προσλαμβάνωσι τοιοῦτους ὑπὸ ἰδίαν αὐτῶν εὐθύνην ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως τῶν ὄρων τῆς προσλήψεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητρο. Συμβουλίου, δυνάμενον καὶ νὰ μὴ ἐγκρίνῃ ταύτην διὰ λόγους σκοπιμότητος, ἐπανερχομένης οὕτω ἐν ἰσχύϊ τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1925 Ν. Δ. «Περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν» κλπ.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν τῇ 18 Αὐγούστου ἔλαβε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα ἐκ Βοστώνης τῆς Ἀμερικῆς: «Ὁ ἱερός σύνδεσμος τῆς Νέας Ἀγγλίας ἀπαρτιζόμενος ἐκ 44 κανονικῶν ἱερέων, ἀπέναντι δύο μόνον ἀντικανονικῶν, ἐν γενικῇ συνελεύσει σήμερον πληροφοροεῖ εὐσεβῶς ὅτι ἅπανται αἱ ἑλληνικαὶ ὀρθόδοξοι κοινότητες τῆς Νέας Ἀγγλίας καὶ τοῦ Καναδά πειθαρχοῦν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηναγόρον, διαβεβαίωσι δὲ ὑπευθύνως εἶναι ἐκ διακοσίων πενήντα κοινότητων τῆς Ἀμερικῆς μόνον ἐπεὶ ὀκτὸ ὑφίστανται ἐκκλησιαὶ ἀντικανονικαί. Παρακαλοῦμεν ὅπως ἀνακοινώσητε τ' ἀνωτέρω εἰς τὸν ἑλληνικὸν τύπον. Ὁ πρόεδρος: Σ. Ἀγγελίδης. Ὁ γραμματεὺς: Ε. Ριγγελίης».

— Κατ' εἰδήσεις ἐκ Πύργου τηλεγραφηθείσας τῇ 12 λήγοντος εἰς τὰς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας, τῇ 10 τοῦ μηνὸς εἰς τὴν μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλίου, πλησίον τῶν Κρηστανίων, ἐγένετο καταπληκτικὸν θαῦμα. Ἡ ἰδέτις θυγάτηρ τοῦ Ι. Μιχαλοπούλου, καθ' ἣν στιγμήν ἐλούετο μετὰ τῆς μητρὸς τῆς, ἀπώλεσε τὴν ὄρασίν τῆς, τὴν ὁποίαν κατέστη ἀδύνατον νὰ ἐπανακτήσῃ παρά τὰς ἐπανειλημμένας ἐπεμβάσεις τῶν ἰατρῶν. Οἱ γονεῖς τῆς, ἀπογοητευθέντες τὴν μετέφεραν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλίου, ὅπου καὶ παρέμεινεν ἐπὶ τριήμερον. Ἐκεῖ τὴν τελευταίαν νύκτα, ἐνῶ πάντες ἐκοιμῶντο, ἡ ἀτυχὴς νεάνις παρεβέβηκεν ἀγρυπνος καὶ διαρκῶς προσήχετο, ὅποτε εἰς μίαν στιγμήν, ὡς βεβαίως ἡ ἰδία, ἀντελήφθη ἐξερχόμενον τῆς ὥραιας πύλης τὸν Προφήτην Ἡλίαν, ὁ ὁποῖος ὀφου τὴν ἠλόγησεν ἐξηφανίσθη ἄμέσως. Ταυτοχρόνως δὲ ἐπανεκτίσθη τὴν ὄρασίν τῆς. Τὸ γεγονός κρατεῖ ἐν συγκινήσει τοὺς κατοικοὺς ὀλοκλήρου τῆς περιφερείας.

— Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κ α ρ υ σ τ ῖ α ς ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 23 Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ὧν 9 μέσα, τὰ δὲ λοιπὰ κατώτερα μὲ σύνολον μαθητῶν καὶ μαθητριῶν 729.

— Συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησίας Περιουσίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὑπέγραψε μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τὴν παράτασιν τῆς συμβάσεως ἐπὶ 17 μηνῶς ἐπὶ ἀποζημιώσει τῆς Τραπέζης ἀντὶ 1 ἑκατομ. δρχ. καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ὅποτε-δήποτε ζητήσῃ τὴν λύσιν ὁ Ὁργανισμὸς, ὅστις θὰ παρσκαυεσθῇ ὅπως ἀναλάβῃ μόνος τὴν διαχείρισιν.

— Κατὰ τὰς «Ἐκκλησι. Εἰδήσεις» Τριπόλεως, μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνοουρίας κ. Γερμανοῦ συνήλθον τὴν 23ην Ἰουλίου εἰς τὸν ἐν Τριπόλει ἱερόν ναόν τοῦ ἁγ. Δημητρίου οἱ ἐφημέριοι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Μετὰ σχετικὴν πρὸς τὸν Ὑψίστον προσεχὴν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης λαβὼν τὸν λόγον ἐν πρώτοις συνέστησεν εἰς τοὺς αἰδ. ἐφημέριους νὰ διατηρῶσιν ἐν ἀπόλυτῳ καθαριότητι καὶ τάξει τοὺς ναοὺς αὐτῶν, καὶ δὴ τὸ ἱερόν Βῆμα, νὰ τελῶσιν μετὰ τῆς προσ-

ηκούσης εὐλαβείας τὴν θεῖαν λειτουργίαν καὶ τὰς λοιπὰς ἱεροτελεστίας ἀποφεύγοντες τὰς συνομιλίας, τὰς ἀπρεπεῖς μετακινήσεις ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐν γένει πάν, ὅ τι δύναται νὰ σκανδαλίῃ τοὺς πιστοὺς. Ἐκτός δὲ τοῦ ναοῦ ν' ἀναστρέφονται ἱεροπρεπῶς συμβουλευόντες καὶ νοουθετοῦντες τοὺς χριστιανούς, ἀποφεύγοντες τὴν φρόνησιν εἰς καφενεῖα, οἰνοπαντοπωλεία καὶ λοιπὰ τοιαῦτα κέντρα, ὅπου καὶ πνευματικῶς καὶ ὄλικῶς ζημιοῦνται καὶ κακὸν παράδειγμα γίνονται εἰς τοὺς χριστιανούς, νὰ διδάσκωσιν ἐν τοῖς ναοῖς οἱ δυνάμενοι ἐξ αὐτῶν, νὰ ἐκτελῶσι τὰ ἐκ τοῦ νόμου καθήκοντα αὐτῶν, ὡς μέλη τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπεῶν, διὰ παντός τρόπου ἐπιβαλλόμενοι εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, νὰ τηρῶσι τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ, τέλος, συνέστησεν εἰς αὐτοὺς νὰ καταρτίσωσιν, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, Κατηχητικὰ Σχολεῖα συνεννοούμενοι πρὸς τοῦτο μετὰ τοῦ Πανσοβιολ. Ἱεροκήρυκος, ἐπόπτου τῶν σχολείων τούτων. Μετὰ τοῦτο ἐλογυδότησε τὸ Διοικ. Συμβούλιον καὶ ἐνεκρίθη ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ λήξαντος ἔτους, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἔσοδα ἀνήλθον εἰς δραχ. 18.875.85 καὶ τὰ ἔξοδα εἰς δραχμὰς 16.386, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1931, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἔσοδα ὑπελογίσθησαν εἰς δραχ. 24.217,30, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχ. 13.900, μετὰ δὲ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξελέγη τὸ νέον Διοικ. Συμβούλιον, ἀπαρτισθὲν ἐκ τῶν Αἰδ. Π. Κουτσουράκη, Ἀντιπροέδρου, Ἀνδ. Παναγιωτοπούλου Ταμίου, Β. Κουλολιά Γραμματέως, καὶ Γ. Καραπαναγιώτου, Π. Σινοπούλου, Γ. Γεωργιάδη, Κ. Καραζῆ καὶ Σ. Ζῆ, συμβούλων, καὶ ἀναπληρωματικῶν ἐκ τῶν Αἰδ. Γ. Μπίσια, Δ. Ἀθανασοπούλου καὶ Ἡλ. Σμυρνοιοπούλου. Ἡ συζήτησις μετὰ ταῦτα ἐστράφη εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κλήρου καὶ μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν πλειστῶν μελῶν κατεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς καταργήσεως τοῦ TAKE, ὅπερ, ἐκτός τοῦ ὅτι δὲν κατώρθωσε ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν τεθέντα ὑπ' αὐτοῦ σκοπὸν, ἦτοι τῆς ὑπ' αὐτοῦ μισθοδοσίας τοῦ Ἐφημερ. Κλήρου, ἐδημιούργησε, τούναντιον, πνιγηρὰν κατάστασιν μετὰ τὸν Κλήρου καὶ ἐνοριτῶν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας κοθόλου. Ἀπεφασίσθη δὲ, ὅπως ἐκφρασθῆ ἡ εὐχὴ πρὸς τοὺς ἀρμοδίους, ὥστε νὰ ἀναλάβῃ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Ἐφημ. Κλήρου τὸ Κράτος, ἐξευρισκόν, ὁπόθεν ἴσχυε νομίζει προσφορώτερον, τοὺς σχετικὸς πόρους.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου προέτεινε ἡ δὲ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως δι' ἐγγράφου ἐκφρασθῆ ἡ εὐαρέσκεια αὐτῆς πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. σχολῆς κ. Κουτσομπουλον διὰ τὴν σπουδαίαν συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ Ἡμεροδελτίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος μετὰ τὴν διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ὑποβολὴν ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένουσυμβουλίου τῆς ἱ. μονῆς «Ὁρθοκωστᾶς» μετὰ τῶν συνημμένων σχετικῶν περὶ ἀνταλλαγῆς κτήματος τῆς μονῆς ἐκ τῆς διατηρητέας περιουσίας αὐτῆς μετ' ἄλλων κτημάτων ἐκ τῆς ἐκποιητέας, διεβίβασε ταῦτα τῷ ΟΔΕΠ μετὰ τῆς δηλώσεως, ὅτι ἐγκρίνει τὴν ἀνταλλαγὴν ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὀφελείας τῆς μονῆς.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος, μετὰ τὴν διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν ὑποβολὴν ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένουσυμβουλίου τῆς ἱ. μονῆς «Ὁμιλοῦ» μετὰ τῶν συνημμένων σχετικῶν περὶ διαλύσεως τῆς μετὰ τῆς μονῆς καὶ τοῦ Θεοδώρου Φωιοπούλου συμβάσεως δι' ἄγρον τῆς μονῆς ἐνεκρίνε τὴν αἰτουμένην διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἀνευ τινὸς ὑποχρεώσεως τῆς μονῆς πρὸς τὸν μισθωτὴν τοῦτον πλὴν τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῷ τῆς ἐγγυήσεως.

Μετὰ τὴν διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος ὑποβολὴν ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένουσυμβουλίου τῆς ἱ. μονῆς «Μαλεσσίνης» μετὰ τῆς συνημμένης σχετικῆς πράξεως αὐτοῦ περὶ ἐκποιήσεως ἢ παραχωρήσεως 2 1)2 στρεμμάτων ἀγροῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου οἰκοπέδου διὰ τὴν ἀνέγερσιν προσφυγικῶν συνοικισμῶν, ἐπέτροπη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποιήσεως συμφώνως τῷ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1932 Διατάγματι περὶ διαχειρίσεως τῆς διατηρητέας περιουσίας τῶν μονῶν.

Μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀργολίδος περὶ διορισμοῦ ὡς ἱεροκήρυκος παρὰ τῆ Ἱερᾷ αὐτοῦ Μητροπόλει τοῦ ἱεροδιακόνου Κωνσταντίνου Πλατῆ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνέκρινε καὶ ἐξήτησε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου

Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος τοῦ διορισμοῦ τούτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἀπὸ τοῦ τεύχους τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐν ἔτους ἤρξατο δημοσιευομένη ἐν τῇ «Νέᾳ Σιών» ἡ Γνωμάτευσις τῶν ἑλλήνων ἀρχιεπισκόπων ἐπὶ τῶν προκαταρκτικῶν ἐκθέσεων τοῦ ἀγγλοῦ μηχανικοῦ-ἀρχιτέκτονος Χάρβεϋ σχετικῶς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ναοῦ τοῦ Π. Ταφου καὶ περὶ τῶν πρὸς στερεοποίησιν αὐτοῦ ληπτέων μέτρων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ὁ σύνδεσμος τῶν ὀρθοδόξων θεολόγων-τροφίμων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Τσέρνοβιτς Πανεπιστημίου ἐώρτασεν ἐπ' ἐσχάτων πανηγυρικῶς τὴν πεντηκονταετηρίδα του. Ὁ ἑορτασμός ἤρξατο διὰ λειτουργίας ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ, ἱερουργούντων τῶν κληρικῶν καθηγητῶν καὶ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς πόλεως. Πομπὴ εἶτα ἐκκινήσασα ἐκ τοῦ ναοῦ κατηυθύνθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ εἶτα εἰς τὸ μητροπολιτικὸν μέγαρον. Ἐν αὐτῷ ἐξεφωνήθησαν κατάλληλοι λόγοι ἐν πολυαριθμῷ ὄμιλῳ ὑπὸ τῆν προεδρείαν τοῦ σεβ. μητροπολίτου Τσέρνοβιτς κ. Νεταρίου καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πρυτανικῶν ἀρχῶν, τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ ἀντιπροσώπων διαφόρων ὁργανώσεων. Περὶ τῆν ἐσπέραν ἐγένετο συγκέντρωσις ὑπερτερρακοσίων προσκεκλημένων ἐν τῷ αὐτῷ μεγάρῳ· τῇ δ' ἐπιούσῃ ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν προαπελθόντων μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ὑπὲρ ὧν ἐψάλη εἶτα τρισάχιον ἐν τῷ κοιμητηρίῳ, τῇ δ' ἐσπέρᾳ ὁ ἑορτασμός κατελείσθη διὰ συναυλίας ἐν τῷ δημοτικῷ θεάτρῳ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Περὶ τὰς ἀρχὰς παρ. Ἰουνίου ἐτελεύτησεν ἐξηκοντούτης περιπτοῦ ὁ μητροπ. Νευροκοπίου Μακάριος. Ὁ μεταστάς, διπλωματοῦχος τῆς ἐν Πετρούπολει Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, ἦτο γνωστός ἐν Βουλγαρίᾳ ὡς εὐφραδῆς κήρυξ τοῦ θείου λόγου καὶ ὡς συγγραφεὺς θεολογικῶν Ἐγχειριδίων Λειτουργικῆς, Ἐρημησίας τῆς Κ. Διαθήκης καὶ Ὀμιλητικῆς, ὡς καὶ διαφόρων ἄρθρων ἐν τοῖς θρησκευτικῶν περιοδικῶν τῆς Βουλγαρίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ διεύθυνσις τῆς χηρευσάσης ἐπαρχίας ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου εἰς τὸν μητροπ. Σόφρας σεβ. κ. Στέφανον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ «Πράβδα» τῆς Μόσχας ἀποκαλύπτει ἐν «ἀνήκουστον» γεγονός. Πρόκειται περὶ τῆς πρό τινας διοργανωθείσης λιτννείας ἐπὶ τῇ ἀνομοβρίᾳ εἰς τὴν ἱκανοῦ πάσης ἡ περιφέρειαν τῆς Νίζνι-Νόβγοροδ. Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη—γράφει τὸ σοβιετικὸν φύλλον—ἡ ἀντεπαναστατικὴ ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ἐκτελεστικοῦ κομιτάτου τῆς περιφέρειας δι' ἐγκυκλίου. Τὸ κομιτάτον, κληθὲν εἰς ἀπολογία, ἀπήγγησεν, ὅτι διὰ τῆς δοθείσης ἀδείας ἐπεδίωξε νὰ κατευνάσῃ τοὺς χωρικοὺς οἵτινες ἀποδίδουν τὴν ἐξαιρετικὴν ἀνομοβρίαν εἰς ἐκδικησιν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τὰς κομμουνιστικὰς ἱεροσυλίας.

Ἄγγλοι ταξιδιωτῆται ἐπιστρέφοντες πρὸς τινος ἐκ Ρωσίας ἐνθα ἠδυνήθησαν νὰ γνωρίσωσιν ἐγγύτατα τὰς συνθήκας, ὑπ' ἃς διαβίῃ ὁ ὀρθόδοξος λαὸς, ὁμοφώνως μαρτυροῦσιν ὅτι ἐν Ρωσίᾳ ἤρξατο ἀναφαινόμενη οἰοεὶ νέα τάξις ἱερέων καὶ πιστῶν. Χιλιάδες ῥώσων ἱερέων ἤρρισαν νὰ κατασκευάζωσιν εἰς τὰ βῆθη τῶν ἀπεράντων ῥωσικῶν δασῶν κατοικίας, περὶ αὐτοὺς δὲ σχηματίζονται ὁμάδες φοιτητῶν, διδασκάλων καὶ ἄλλοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἀνεπτυγμένων τάξεων. Κατὰ τὰς νύκτας, παρὰ τὰς πηγὰς, εἰς τὰς λόχμας τοῦ δάσους, οἱ ἱερεῖς τελοῦσι τὰς ἱερὰς λειτουργίας καὶ ἀκούονται φλογερὰ κηρύγματα. Ἐπ' ἔσης ἐκεῖ τελοῦνται ὑπὸ τῶν ἱερέων γάμοι καὶ βαπτίσεις, μεταδίδονται τὰ ἄχραντα Μυστήρια εἰς τὰ παιδιά, τοὺς ἐνήλικας καὶ τοὺς γέροντας. Αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ εἶνε ἀνίσχυροι νὰ παρακωλύσωσι τὴν κίνησιν ταύτην διότι καὶ ἐργάται καὶ χωρικοὶ καὶ μέγα μέρος τῆς μεμορφωμένης τάξεως μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐξορμῶν πρὸς τὰ ἐνδότερα τῶν δασῶν διὰ νὰ εὗρουν ἐκεῖ ἀνάπαυσιν ψυχικὴν ἐν θερμῇ προσευχῇ. Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀγγλοὶ βεβαίωσιν ὅτι σήμερον ἐν Ρωσίᾳ παρατηρεῖται ἐξαιρετικῶς ἐντονος θρησκευτικὴ ἀναγέννησις εἰς τὰς μεγάλας λαϊκὰς μάζας, αἱ ὁποῖα μόνις πρὸ ὀλίγου ἦσαν ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑΣ

Διά πατριαρχικοῦ γράμματος ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐνέγκρινεν ὅπως ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Φιλλανδίας κ. Γερμανὸς φέρῃ ἐφεξῆς λευκὸν ἐπανοκαλύμμαχον μετὰ ἀδαμαντοποικίλου σταυροῦ κατὰ τὸ ἔθος τῶν ρώσων μητροπολιτῶν—ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ὡς πρωθιεράρχου τῆς ὁμοδόξου ἐν Φιλλανδίᾳ Ἐκκλησίας.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κατεδουβουρίας ἀπέλυσε περὶ φθίνοντα τὸν παρελθόντα μῆνα ἐγκύκλιον ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐξηκονταετίας ἀπὸ τῆς ὀλοσχεροῦς καταργήσεως τῆς δουλείας ἐν τῇ βρετανικῇ αὐτοκρατορίᾳ (31 Ἰουλίου 1834). Διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ἡ Α. Σ. προτρέπεται ὅπως κατὰ τὴν νύκτα 31 Ἰουλίου γένηται ἐν τοῖς ναοῖς εἰδικὴ μνηεὶα τοῦ γεγονότος καὶ παράκλησις πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ ἐκείνων, εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν ἀφ' ἧς οἰκιστῶν καὶ τὴν ζῶντων ὁσίων ὀφείλεται ἡ κατάλυσις τῆς δουλείας. Ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ ἀναφέρεται ἐπὶ πλέον ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσιν ἀκόμῃ περὶ τὰ 5 ἑκατομμύρια δούλων, διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν ὁσίων δέον νὰ καταβληθῇ πῶσα προσπάθεια πρὸς ὀλοκληρωτικὴν συντέλειαν τοῦ πρὸ ἑκατονταετίας ἀρξαμένου ἔργου.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Διὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον παρασκευάζεται συγχρότους διεθνoῦς συνεδρίου Ἑδραριστίας ἐν Buenos Aires. —Μεταξὺ τῶν εἰκόσιον ὑπογραψάντων τὴν πρὸς τὸ γαλλικὸν ἔθνος ἐκκλησίαν κατὰ τῆς μειώσεως τῶν γεννήσεων ἐν Γαλλίᾳ, εἶνε καὶ ὁ Millerand, ὁ Poincaré, ὁ στρατηγὸς Lyautey, ἡ κυρία Foch καὶ ὁ καρδινάλιος Verdier. Ἐν τῇ ἐκκλήσει λέγεται ὅτι ἐντὸς δέκα ἐτῶν τὰ φέρετρα θὰ κομίσουν εἰς τὸ νεκροταφεῖον περισσότερα νεκρὰ σώματα παρ' ὅσας τὰ λίκνα θὰ δεχθοῦν ζωντανὰς ὑπάρξει.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Τῷ 1935 ἔορτασθήσεται ἡ τετρακοσιετηρίς τοῦ Καλβινισμοῦ (15 δ), ἐπὶ τῷ γεγονότι δὲ τούτῳ ἐν μὲν τῇ Ἑθνικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων θὰ διοργανωθῇ ἔκθεσις περὶ τοῦ Καλβίνου καὶ τῆς γαλλικῆς Μεταρρυθμίσεως, εἰς εἰδικὰς δ' ἡμέρας θὰ γίνωσι συγκεντρώσεις θεολόγων καὶ συγγραφεῶν γάλλων καὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ, καθ' ἃς θὰ γίνωσιν ἀνακοινώσεις σχετικαί, καὶ θὰ δεθῇ συναυλία φωνητικῆς καὶ ὁργανικῆς μουσικῆς μουσικῶν τοῦ ἰσ' αἰῶνος.

BIBLIA

Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ, Ἡ Ἀρχιερατικὴ ἀμφίεσις Ἀνατ. ἐκ τοῦ Ἀναμνηστικοῦ τόμου Σπυρ. Π. Λάμπρου. Ἀθήναι 1934.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἀμφίεσις τῶν Κληρικῶν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων. Ἀνατ. ἐκ τῆς «Θεολογίας» τόμος ΙΒ'.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ἅγιος Δαμιανὸς ὁ ἐκ Μυριόβου Κορδίσης. Ἀνατ. ἐκ τοῦ Δ' τόμου τῶν «Θεσσαλικῶν χρονικῶν» Ἀθήναι 1934.

Βασιλείου Μ. Βέλλα Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Θεὸς καὶ Ἱστορία ἐν τῇ Ἰσραηλιτικῇ θρησκείᾳ. Ἐναρκτήριον μάθημα. Ἀνατύπ. ἐκ τοῦ «Ἀρχαίου Φιλοσοφίας καὶ Θεολογίας τῶν Ἐπιστημῶν». Τύπ. Κ. Σ. Παπαδογιάννη, 1934.

Ι. Συκουτῆρῃ, Σίμος Μενάρδος. Ἀνατύπ. ἐκ τῆς «Ἀθηνᾶς». Ἀθήναι, Τύπ. Παρ. Λεώνη 1933.

Παροράματα

Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» ὑπ' ἀριθμ. 29—30 τῆς 28 Ἰουλίου ἀγορεύσει τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρχαίου Πάγου, διορθωτέον τὰ ἐξῆς: Τὴν φράσιν «ἐκ τῆς ἀσκούσης τότε τὴν Νομοθετικὴν Κυβερνήσεως» εἰς «ἐκ τῆς ἀσκούσης τότε τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως», καὶ τὴν φράσιν, «καὶ ἐκ τῆς προθέσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν Κανόνων» εἰς «καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ προθέσει τῆς τροποποιήσεως τῶν Κανόνων».

Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προκηρῶσσει διαγωνισμὸν πρὸς συγγραφήν Λαϊκῆς Ἀπολογητικῆς.

Ὅροι διαγωνισμοῦ.

α') Ἡ Λαϊκὴ Ἀπολογητικὴ, ὡς προωρισμένη διὰ τὸ μέσος καὶ κατωτέρας ἀναπτύξεως κοινόν, δέον νὰ εἶναι συντεταγμένη εἰς ὑφὸς ἀπλοῦν καὶ σαφῆς καὶ εἰς γλώσσαν τὴν ἀπλουστάτην καθαρεύουσαν. Οὐδεμία θέσις ἐκάστου ζητήματος πρέπει νὰ ἀφίεται ἀναπόδεικτος καὶ ἀστήρικτος· τὰ θεωρητικὰ καὶ ἀφηρημένα ἐπιχειρήματα δέον νὰ ἀποφεύγονται, ἢ ὅλη δ' ἀποδεικτικὴ ἐπιχειρηματολογία ἀνάγκη νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν θετικῆ, πλήρης, σαφῆς, ἀπλῆ καὶ πειστικῆ, χρησιμοποιοῦμένων παραδειγμάτων, συγκρίσεων, ἀναλογιῶν, παρομοιώσεων ἐκ τοῦ γνωστοῦ εἰς τὸ πολὺ κοινόν συγκεκριμένου κόσμου τῆς ἐμπειρίας.

β') Σχέδιον διαγράμματος τῆς Λαϊκῆς Ἀπολογητικῆς εἴρηται ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ), οὗτινος δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ διαγωνισθησόμενοι, ἐλεύθεροι ὄντες καὶ νὰ τροποποιήσωσιν αὐτὸ ἐπὶ τὸ τελειότερον.

γ') Οἱ διαγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι ν' ἀποστείλωσι μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1935 εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐντὸς μεγάλου φακέλλου τὰ χειρόγραφα, ἐκτάσεως μέχρι 10 ἕως 12 τυπογραφικῶν φύλλον, ἐφ' ὧν νὰ σημειῶσι Γραφικόν τι ἤδητόν. Ἐντὸς τοῦ μεγάλου τούτου φακέλλου ὀφείλουσιν ἐπίσης νὰ θέσωσιν ἕτερον μικρὸν τοιοῦτον, περιέχοντα φύλλον χάριτος, ἐφ' οὗ νὰ σημειοῦται τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως καὶ τὸ Γραφικόν ἤδητόν, τὸ ἐπὶ τῶν χειρογράφων.

δ') Ἐπιτροπὴ ὁρισθησομένη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θὰ κρίνῃ τὰ ὑποβληθησόμενα χειρόγραφα καὶ θὰ ἀπονεύμῃ ἀμοιβὴν πέντε χιλιάδας δραχμᾶς εἰς τὸν συγγραφέα τῆς τελειότερας Λαϊκῆς Ἀπολογητικῆς.

ε') Τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἔργου θὰ ἀναλάβῃ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία δι' ἴδιον λογαριασμὸν παραχωροῦσα εἰς τὸν συγγραφέα 100 ἀντίτυπα αὐτοῦ δωρεάν.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Καθίσταται γνωστὸν, ὅτι αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις θέλουσι διενεργηθῆ ἀπὸ τῆς 24—30 Σεπτεμβρίου τοῦ προσεχοῦς σχολ. ἔτους 1934—35.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ γίνωσι δεκτοὶ πρὸς εἰσιτήριον ἐξέτασιν ὑποβάλλουσι τῇ Διευθύνσει σχετικὴν αἴτησιν, ἐφ' ἧς συνάπτουσι: α') τὸ ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς ἐκ τῆς β' τάξεως ἑξαταξίου γυμνασίου ἢ πρακτικοῦ Λυκείου ἢ ἀπολυτήριον ἡμιγυμνασίου, β') Πιστοποιητικὸν ἱατροῦ περὶ ὑγείας καὶ ἀρτιμελείας των, γ') Πιστοποιητικὸν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας των περὶ τῆς χρηστοτηθείας καὶ τοῦ ἱερατικοῦ ζήλου των καὶ δ') Πιστοποιητικὸν ἐγγραφῆς των εἰς τὸ μητρώον τοῦ οἰκείου δήμου ἢ κοινότητος.

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου, Ἰανουαρίου καὶ Ἀπριλίου καταβάλλουσιν ἀνά δραχμᾶς 1800 διὰ τροφὴν, φωτισμὸν, καθαριότητα καὶ ἱατρικὴν περίθαλψιν.

Τὰ μαθήματα ἀρχονται τακτικῶς τῇ 1 Ὀκτωβρίου εἰς τὸ νεόδμητον ἀντισεισμικὸν κτίριον τῆς Σχολῆς. (Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Σχολῆς)

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΤΗΣ

Ἀνακοινῶνται εἰς τὰς θέλοντας νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ἡμετέραν σχολὴν ὅτι:

α') Νὰ εἰσιτήρῳι ἐξετάσεις θὰ διενεργηθῶσι τὴν 28 Σεπτεμβρίου τοῦς προσεχοῦς σχολ. ἔτους 1934—1935.

β') Ἀπαιτεῖται πιστοποιητικὸν ὅτι εἶνε ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρώα τοῦ οἰκείου δήμου ἢ κοινότητος.

γ') Νὰ εἶνε ὄντις καὶ ἀρτιμελεῖς κατὰ πιστοποίησιν τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς.

δ') Νὰ φέρωσι πιστοποιητικὸν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τῶν περὶ τῆς χρηστοθείας καὶ τοῦ ἱερατικοῦ τῶν ζήλου.

ε') Εἰς τὴν Ἀγν. τάξιν γίνονται δεκτοὶ μαθηταὶ κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς τῆς Βασ. τάξεως ἐξαταξίου γυμνασίου ἢ πραγματικοῦ Λυκείου ἢ ἀπολυτήριον ἡμιγυμνασίου. Οἱ μέλλοντες νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν σχολὴν θὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὰ μαθήματα τῆς Βασ. τάξεως τοῦ ἐξαταξίου γυμνασίου.

στ') Τὰ τροφεῖα ὀρίζονται εἰς δρ. πέντε χιλιάδας πληρωτέας τμηματικῶς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνός.

(Ἐκ τοῦ γραφεῖου τῆς διευθύνσεως τῆς Σχολῆς).

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Ἐλασσῶνος.

Χρηνοῦσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Νικολάου Κάτω Φιλιππίων (Παζαφλάδων) προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην ὅπως συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 81 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων ὑποβάλλωσιν ἡμῖν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ ἵνα κηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημεριοὶ διὰ τὴν θέσιν ταύτην. Ἐν Ἐλασσῶσι τῇ 11 Αὐγούστου 1934. † Ὁ Ἐλασσῶνος Καλλίνικος.

Ἱ. Μητρόπολις Κορινθίας.

Ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπεία Στενοῦ—Φενοῦ—Κορινθίας γνωστοποιεῖ ὅτι, συνέλευσις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 203 ἐ. ἔ. ἐγγράφου τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κορινθίας ἀπευθυνθέντος πρὸς αὐτήν, προσκαλοῦνται οἱ βουλόμενοι νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐν Στενώ ἐνορίας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ «ἡ ἁγία Μαρίνα», ὅπως ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν μητρόπολιν Κορινθίας ἐμπροσθέντως τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 83 τοῦ νόμου 5439 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν, ἐφημερίων κ.λ.π.» ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ, προκειμένου ν' ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι πρὸς ἐκλογὴν ἐφημερίου τῆς ἐν λόγω ἐνορίας. Ἐν Στενώ τῇ 18 Αὐγούστου 1934. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας Χαρίλαος Γεωργίου.

Ἱ. Μητρόπολις Λαρίσης.

ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρὸν 81 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ ἐν Λαρίσῃ ἡ. μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀχιλλείου, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν μέχρι τῆς 30ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. τὰς ἐγγράφους τῶν αἰτήσεις μετὰ τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου (ἀρθρὸν 83) πιστοποιητικῶν. Ἐν Λαρίσῃ τῇ 15 Αὐγούστου 1934. † Λαρίσης Ἀρσένιος.

Ἱ. Μητρόπολις Φιλιππῶν καὶ Δράμας.

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Φιλιππῶν καὶ Δράμας προσκαλεῖ τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 82 τοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ σήμερον, ἐάν βούλωνται ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς τὰ ἀπαιτού-

Ο ΑΜΒΩΝ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδίδεται ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1934
Περιέχει δὲ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου δι' ἐκάστην
Κυριακὴν

Συντάκτης: Μιχ. Γαλανός
Γραφεῖα: Παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου

Συνδρομαί: Διὰ τὰς μονὰς καὶ τοὺς ναοὺς δρχ. 50
Διὰ τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς ιδιώτας » 30
Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν σελλ. 4
Διὰ τὴν Ἀμερικανὴν δολλ. 1
Τὸ φύλλον δρχ. 2

μενα δικαιολογητικὰ συνφῶνὰ τῷ ἀρθρῷ 83 τοῦ ὡς ἄνω νόμου πρὸς ἀνακήρυσιν ὑποψηφίων διὰ τὰς χηρεύουσας ἐφημεριακὰς θέσεις 1) τῶν ἐν Δράμῃ ἐνοριακῶν ναῶν τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων 2) τοῦ ἐν τῇ Κοινότητι Φωτολεῖβος ἱεροῦ ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων 3) τοῦ ἐν τῇ Κοινότητι Πλατανοβρύσει ἡ. ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου 4) τοῦ ἐν τῇ Κοινότητι Καλλιφύτῳ ἡ. ναοῦ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος καὶ 5) τοῦ ἐν τῇ Κοινότητι Ἀδριανῆ ἡ. ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου. Ἐν Δράμῃ τῇ 20 Αὐγούστου 1934. † Ὁ Φιλιππῶν καὶ Δράμας Βασίλειος.

Ἱ. Ἐπισκοπὴ Νεαπόλεως. (Κρήτης)

Ἡ ἱερὰ ἐπισκοπὴ Νεαπόλεως, καλεῖ συμφώνως τῷ νόμῳ 6439 (ἀρθρὸν 81) τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, μέχρι τέλους Αὐγούστου ἐ. ἔ. τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 83 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ καὶ κενὴν δικαιολογητικὰ, ὅπως καταλάβωσι δι' ἐκλογῆς τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Λιθινῶν Σητείας. Ἐν Νεαπόλει τῇ 30ῃ Ἰουλίου 1934. † Ὁ Νεαπόλεως Διονύσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Σπάρτης

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1311 προκηρῦξεως αὐτῆς συνφῶνὰ τῷ ἀρθρῷ 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5939 καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1934 ἔτους ὑποβάλλωσι μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνέργειαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιοῦτου ἐν τῷ χωρίῳ Ἀλάμπη τοῦ τόπου Δήμου Ἐλους. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 10 Αὐγούστου 1934 † Ὁ Σπάρτης Γερμανός.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐπιτελήσεως, ἐνεργηθησομένην δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἢ ἐκ πέντε στρεμμάτων καλλιεργήσιμος ἔκτασις εἰς θέσιν Γερακίνα Ὑδρας τῆς ἡ. μονῆς Πρασφῆτου Ἡλιοῦ Ὑδρας βίσει τῶν ὄρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 596 ἐ. ἔ. διακηρῦξεως τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἡ. μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ὑδρᾷ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 9ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π.μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τυχόν σχεδιαγραμμάτων καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῷ οἰκίῳ Ὑπ.ματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Πρόεδρος ὁ † Ὑδρας Προκόπος.

Τύπος «Φοῖνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι